॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

# ਖੁਦ੍ਦਕਨਿਕਾਯੇ

# ਚਰਿਯਾਪਿਟਕਪਾਲ਼ਿ

## ੧. ਅਕਿਤ੍ਤਿਵਗ੍ਗੋ

### ੧. ਅਕਿਤ੍ਤਿਚਰਿਯਾ

੧. ‘‘ਕਪ੍ਪੇ ਚ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇ, ਚਤੁਰੋ ਚ ਅਸਙ੍ਖਿਯੇ।
ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਯਂ ਚਰਿਤਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਬੋਧਿਪਾਚਨਂ॥

੨. ‘‘ਅਤੀਤਕਪ੍ਪੇ ਚਰਿਤਂ, ਠਪਯਿਤ੍ਵਾ ਭਵਾਭਵੇ।
ਇਮਮ੍ਹਿ ਕਪ੍ਪੇ ਚਰਿਤਂ, ਪਵਕ੍ਖਿਸ੍ਸਂ ਸੁਣੋਹਿ ਮੇ॥

੩. ‘‘ਯਦਾ ਅਹਂ ਬ੍ਰਹਾਰਞ੍ਞੇ, ਸੁਞ੍ਞੇ ਵਿਪਿਨਕਾਨਨੇ।
ਅਜ੍ਝੋਗਾਹੇਤ੍ਵਾ [ਅਜ੍ਝੋਗਹੇਤ੍ਵਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਿਹਰਾਮਿ, ਅਕਿਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਤਾਪਸੋ॥

੪. ‘‘ਤਦਾ ਮਂ ਤਪਤੇਜੇਨ, ਸਨ੍ਤਤ੍ਤੋ ਤਿਦਿਵਾਭਿਭੂ।
ਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਣ੍ਣਂ, ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਮਂ ਉਪਾਗਮਿ॥

੫. ‘‘ਪਵਨਾ ਆਭਤਂ ਪਣ੍ਣਂ, ਅਤੇਲਞ੍ਚ ਅਲੋਣਿਕਂ।
ਮਮ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਸਕਟਾਹੇਨ ਆਕਿਰਿਂ॥

੬. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾਨਹਂ ਪਣ੍ਣਂ, ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਨ ਭਾਜਨਂ।
ਪੁਨੇਸਨਂ ਜਹਿਤ੍ਵਾਨ, ਪਾਵਿਸਿਂ ਪਣ੍ਣਸਾਲਕਂ॥

੭. ‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਉਪਗਞ੍ਛਿ ਮਮਨ੍ਤਿਕਂ।
ਅਕਮ੍ਪਿਤੋ ਅਨੋਲਗ੍ਗੋ, ਏਵਮੇਵਮਦਾਸਹਂ॥

੮. ‘‘ਨ ਮੇ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਰੀਰਸ੍ਮਿਂ ਵਿਵਣ੍ਣਿਯਂ।
ਪੀਤਿਸੁਖੇਨ ਰਤਿਯਾ, ਵੀਤਿਨਾਮੇਮਿ ਤਂ ਦਿਵਂ॥

੯. ‘‘ਯਦਿ ਮਾਸਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਂ, ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਂ ਵਰਂ ਲਭੇ।
ਅਕਮ੍ਪਿਤੋ ਅਨੋਲੀਨੋ, ਦਦੇਯ੍ਯਂ ਦਾਨਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

੧੦. ‘‘ਨ ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਦਦਮਾਨੋ, ਯਸਂ ਲਾਭਞ੍ਚ ਪਤ੍ਥਯਿਂ।

ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਤਯਾਨੋ, ਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਆਚਰਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਅਕਿਤ੍ਤਿਚਰਿਯਂ ਪਠਮਂ।

**੨. ਸਙ੍ਖਚਰਿਯਾ**

੧੧. ''ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਙ੍ਖਸਵ੍ਹਯੋ।
ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਤਰਿਤੁਕਾਮੋ, ਉਪਗਚ੍ਛਾਮਿ ਪਟ੍ਟਨਂ॥

੧੨. ''ਤਤ੍ਥਦ੍ਦਸਂ ਪਟਿਪਥੇ, ਸਯਮ੍ਭੁਂ ਅਪਰਾਜਿਤਂ।
ਕਨ੍ਤਾਰਦ੍ਧਾਨਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਂ [ਕਨ੍ਤਾਰਦ੍ਧਾਨਪਟਿਪਨ੍ਨਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਤਤ੍ਤਾਯ ਕਠਿਨਭੂਮਿਯਾ॥

੧੩. ''ਤਮਹਂ ਪਟਿਪਥੇ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਵਿਚਿਨ੍ਤਯਿਂ।
'ਇਦਂ ਖੇਤ੍ਤਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਂ, ਪੁਞ੍ਞਕਾਮਸ੍ਸ ਜਨ੍ਤੁਨੋ॥

੧੪. '''ਯਥਾ ਕਸ੍ਸਕੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਖੇਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਗਮਂ।
ਤਤ੍ਥ ਬੀਜਂ ਨ ਰੋਪੇਤਿ, ਨ ਸੋ ਧਞ੍ਞੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕੋ॥

੧੫. '''ਏਵਮੇਵਾਹਂ ਪੁਞ੍ਞਕਾਮੋ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਖੇਤ੍ਤਵਰੁਤ੍ਤਮਂ।
ਯਦਿ ਤਤ੍ਥ ਕਾਰਂ ਨ ਕਰੋਮਿ, ਨਾਹਂ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕੋ॥

੧੬. '''ਯਥਾ ਅਮਚ੍ਚੋ ਮੁਦ੍ਦਿਕਾਮੋ, ਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਜਨੇ।
ਨ ਦੇਤਿ ਤੇਸਂ ਧਨਧਞ੍ਞਂ, ਮੁਦ੍ਦਿਤੋ ਪਰਿਹਾਯਤਿ॥

੧੭. '''ਏਵਮੇਵਾਹਂ ਪੁਞ੍ਞਕਾਮੋ, ਵਿਪੁਲਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਦਕ੍ਖਿਣਂ।
ਯਦਿ ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਨ ਦਦਾਮਿ, ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ ਪੁਞ੍ਞਤੋ'॥

੧੮. ''ਏਵਾਹਂ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਓਰੋਹਿਤ੍ਵਾ ਉਪਾਹਨਾ।
ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਾਨਿ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਅਦਾਸਿਂ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ॥

੧੯. ''ਤੇਨੇਵਾਹਂ ਸਤਗੁਣਤੋ, ਸੁਖੁਮਾਲੋ ਸੁਖੇਧਿਤੋ।
ਅਪਿ ਚ ਦਾਨਂ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤੋ, ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹ''ਨ੍ਤਿ॥

ਸਙ੍ਖਚਰਿਯਂ ਦੁਤਿਯਂ।

**੩. ਕੁਰੁਰਾਜਚਰਿਯਾ**

੨੦. ''ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਇਨ੍ਦਪਤ੍ਥੇ [ਇਨ੍ਦਪਤ੍ਤੇ (ਸੀ॰ ਕ॰)] ਪੁਰੁਤ੍ਤਮੇ।
ਰਾਜਾ ਧਨਞ੍ਜਯੋ ਨਾਮ, ਕੁਸਲੇ ਦਸਹੁਪਾਗਤੋ॥

੨੧. ''ਕਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠਵਿਸਯਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਉਪਗਞ੍ਛੁ ਮਂ।

ਆਯਾਚੁਂ ਮਂ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਂ, ਧਞ੍ਞਂ ਮਙ੍ਗਲਸਮ੍ਮਤਂ॥

੨੨. ‘‘‘ਅਵੁਟ੍ਠਿਕੋ ਜਨਪਦੋ, ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖੋ ਛਾਤਕੋ ਮਹਾ।
ਦਦਾਹਿ ਪਵਰਂ ਨਾਗਂ, ਨੀਲਂ ਅਞ੍ਜਨਸਵ੍ਹਯਂ॥

੨੩. ‘‘‘ਨ ਮੇ ਯਾਚਕਮਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੇ, ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਅਨੁਚ੍ਛਵੋ।
ਮਾ ਮੇ ਭਿਜ੍ਜਿ ਸਮਾਦਾਨਂ, ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਵਿਪੁਲਂ ਗਜਂ’॥

੨੪. ‘‘ਨਾਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੋਣ੍ਡਾਯ, ਭਿਙ੍ਗਾਰੇ [ਭਿਙ੍ਕਾਰੇ (ਸੀ॰)] ਰਤਨਾਮਯੇ।
ਜਲਂ ਹਤ੍ਥੇ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਅਦਂ ਗਜਂ॥

੨੫. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਨਾਗੇ ਪਦਿਨ੍ਨਮ੍ਹਿ, ਅਮਚ੍ਚਾ ਏਤਦਬ੍ਰਵੁਂ।
‘ਕਿਂ ਨੁ ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਰਂ ਨਾਗਂ, ਯਾਚਕਾਨਂ ਪਦਸ੍ਸਸਿ॥

੨੬. ‘‘‘ਧਞ੍ਞਂ ਮਙ੍ਗਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸਙ੍ਗਾਮਵਿਜਯੁਤ੍ਤਮਂ।
ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਾਗੇ ਪਦਿਨ੍ਨਮ੍ਹਿ, ਕਿਂ ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ॥

੨੭. ‘‘‘ਰਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਮੇ ਦਦੇ ਸਬ੍ਬਂ, ਸਰੀਰਂ ਦਜ੍ਜਮਤ੍ਤਨੋ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਿਯਂ ਮਯ੍ਹਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਾਗਂ ਅਦਾਸਹ’’’ਨ੍ਤਿ॥

ਕੁਰੁਰਾਜਚਰਿਯਂ ਤਤਿਯਂ।

## ੪. ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨਚਰਿਯਾ

੨੮. ‘‘ਕੁਸਾਵਤਿਮ੍ਹਿ ਨਗਰੇ, ਯਦਾ ਆਸਿਂ ਮਹੀਪਤਿ।
ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਨਾਮ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਮਹਬ੍ਬਲੋ॥

੨੯. ‘‘ਤਤ੍ਥਾਹਂ ਦਿਵਸੇ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ, ਘੋਸਾਪੇਮਿ ਤਹਿਂ ਤਹਿਂ।
‘ਕੋ ਕਿਂ ਇਚ੍ਛਤਿ ਪਤ੍ਥੇਤਿ, ਕਸ੍ਸ ਕਿਂ ਦੀਯਤੂ ਧਨਂ॥

੩੦. ‘‘‘ਕੋ ਛਾਤਕੋ ਕੋ ਤਸਿਤੋ, ਕੋ ਮਾਲਂ ਕੋ ਵਿਲੇਪਨਂ।
ਨਾਨਾਰਤ੍ਤਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ, ਕੋ ਨਗ੍ਗੋ ਪਰਿਦਹਿਸ੍ਸਤਿ॥

੩੧. ‘‘‘ਕੋ ਪਥੇ ਛਤ੍ਤਮਾਦੇਤਿ, ਕੋਪਾਹਨਾ ਮੁਦੂ ਸੁਭਾ’।
ਇਤਿ ਸਾਯਞ੍ਚ ਪਾਤੋ ਚ, ਘੋਸਾਪੇਮਿ ਤਹਿਂ ਤਹਿਂ॥

੩੨. ‘‘ਨ ਤਂ ਦਸਸੁ ਠਾਨੇਸੁ, ਨਪਿ ਠਾਨਸਤੇਸੁ ਵਾ।
ਅਨੇਕਸਤਠਾਨੇਸੁ, ਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਯਾਚਕੇ ਧਨਂ॥

੩੩. ‘‘ਦਿਵਾ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ, ਯਦਿ ਏਤਿ ਵਨਿਬ੍ਬਕੋ।

ਲਦ੍ਧਾ ਯਦਿਚ੍ਛਕਂ ਭੋਗਂ, ਪੂਰਹਤ੍ਥੋਵ ਗਚ੍ਛਤਿ॥

੩੪. ‘‘ਏਵਰੂਪਂ ਮਹਾਦਾਨਂ, ਅਦਾਸਿਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ।
ਨਪਾਹਂ ਦੇਸ੍ਸਂ ਧਨਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਨਪਿ ਨਤ੍ਥਿ ਨਿਚਯੋ ਮਯਿ॥

੩੫. ‘‘ਯਥਾਪਿ ਆਤੁਰੋ ਨਾਮ, ਰੋਗਤੋ ਪਰਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ।
ਧਨੇਨ ਵੇਜ੍ਜਂ ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ, ਰੋਗਤੋ ਪਰਿਮੁਚ੍ਚਤਿ॥

੩੬. ‘‘ਤਥੇਵਾਹਂ ਜਾਨਮਾਨੋ, ਪਰਿਪੂਰੇਤੁਮਸੇਸਤੋ।
ਊਨਮਨਂ ਪੂਰਯਿਤੁਂ, ਦੇਮਿ ਦਾਨਂ ਵਨਿਬ੍ਬਕੇ।
ਨਿਰਾਲਯੋ ਅਪਚ੍ਚਾਸੋ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਮਨੁਪਤ੍ਤਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨਚਰਿਯਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

## ੫. ਮਹਾਗੋਵਿਨ੍ਦਚਰਿਯਾ

੩੭. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਸਤ੍ਤਰਾਜਪੁਰੋਹਿਤੋ।
ਪੂਜਿਤੋ ਨਰਦੇਵੇਹਿ, ਮਹਾਗੋਵਿਨ੍ਦਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ॥

੩੮. ‘‘ਤਦਾਹਂ ਸਤ੍ਤਰਜ੍ਜੇਸੁ, ਯਂ ਮੇ ਆਸਿ ਉਪਾਯਨਂ।
ਤੇਨ ਦੇਮਿ ਮਹਾਦਾਨਂ, ਅਕ੍ਖੋਭ੍ਭਂ [ਅਕ੍ਖੋਭਂ (ਸਜਾ॰ ਕਂ॰)] ਸਾਗਰੂਪਮਂ॥

੩੯. ‘‘ਨ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸਂ ਧਨਂ ਧਞ੍ਞਂ, ਨਪਿ ਨਤ੍ਥਿ ਨਿਚਯੋ ਮਯਿ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਿਯਂ ਮਯ੍ਹਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਦੇਮਿ ਵਰਂ ਧਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਮਹਾਗੋਵਿਨ੍ਦਚਰਿਯਂ ਪਞ੍ਚਮਂ।

## ੬. ਨਿਮਿਰਾਜਚਰਿਯਾ

੪੦. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਮਿਥਿਲਾਯਂ ਪੁਰੁਤ੍ਤਮੇ।
ਨਿਮਿ ਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜਾ, ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਕੁਸਲਤ੍ਥਿਕੋ॥

੪੧. ‘‘ਤਦਾਹਂ ਮਾਪਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਚਤੁਸ੍ਸਾਲਂ ਚਤੁਮ੍ਮੁਖਂ।
ਤਤ੍ਥ ਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿਂ, ਮਿਗਪਕ੍ਖਿਨਰਾਦਿਨਂ॥

੪੨. ‘‘ਅਚ੍ਛਾਦਨਞ੍ਚ ਸਯਨਂ, ਅਨ੍ਨਂ ਪਾਨਞ੍ਚ ਭੋਜਨਂ।
ਅਬ੍ਬੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾਨ, ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਯਿਂ॥

੪੩. ‘‘ਯਥਾਪਿ ਸੇਵਕੋ ਸਾਮਿਂ, ਧਨਹੇਤੁਮੁਪਾਗਤੋ।
ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾ ਮਨਸਾ, ਆਰਾਧਨੀਯਮੇਸਤਿ॥

੪੪. ‘‘ਤਥੇਵ◌ਾਹੰ ਸਬ੍ਬਭਵ◌ੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਬੋਧਿਜੰ।
ਦਾਨੇਨ ਸਤ੍ਤੇ ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵ◌ਾ, ਇਚ੍ਛਾਮਿ ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਨਿਮਿਰਾਜਚਰਿਯੰ ਛਟ੍ਠੰ।

## ੭. ਚਨ੍ਦਕੁਮਾਰਚਰਿਯਾ

੪੫. ‘‘ਪੁਨਾਪਰੰ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਏਕਰਾਜਸ੍ਸ ਅਤ੍ਰਜੋ।
ਨਗਰੇ ਪੁਪ੍ਫਵਤਿਯਾ, ਕੁਮਾਰੋ ਚਨ੍ਦਸਵ◌ੁਯੋ॥

੪੬. ‘‘ਤਦਾਹੰ ਯਜਨਾ ਮੁਤ੍ਤੋ, ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਯਞ੍ਞਵ◌ਾਟਤੋ।
ਸੰਵ◌ੇਗੰ ਜਨਯਿਤ੍ਵ◌ਾਨ, ਮਹਾਦਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਯਿੰ॥

੪੭. ‘‘ਨਾਹੰ ਪਿਵ◌ਾਮਿ ਖਾਦਾਮਿ, ਨਪਿ ਭੁਞ੍ਜਾਮਿ ਭੋਜਨੰ।
ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੇ ਅਦਤ੍ਵ◌ਾਨ, ਅਪਿ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਰਤ੍ਤਿਯੋ॥

੪੮. ‘‘ਯਥਾਪਿ ਵ◌ਾਣਿਜੋ ਨਾਮ, ਕਤ੍ਵ◌ਾਨ ਭਣ੍ਡਸਞ੍ਚਯੰ।
ਯਤ੍ਥ ਲਾਭੋ ਮਹਾ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤੰ [ਤਤ੍ਥ ਨੰ (ਸੀ॰), ਤਤ੍ਥ (ਕ॰)] ਹਰਤਿ ਭਣ੍ਡਕੰ॥

੪੯. ‘‘ਤਥੇਵ ਸਕਭੁਤ੍ਤਾਪਿ, ਪਰੇ ਦਿਨ੍ਨੰ ਮਹਪ੍ਫਲੰ।
ਤਸ੍ਮਾ ਪਰਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬੰ, ਸਤਭਾਗੋ ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਤਿ॥

੫੦. ‘‘ਏਤਮਤ੍ਥਵਸੰ ਞਤ੍ਵ◌ਾ, ਦੇਮਿ ਦਾਨੰ ਭਵ◌ਾਭਵ◌ੇ।
ਨ ਪਟਿਕ੍ਕਮਾਮਿ ਦਾਨਤੋ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਮਨੁਪਤ੍ਤਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਚਨ੍ਦਕੁਮਾਰਚਰਿਯੰ ਸਤ੍ਤਮੰ।

## ੮. ਸਿਵ◌ਿਰਾਜਚਰਿਯਾ

੫੧. ‘‘ਅਰਿਟ੍ਠਸਵ◌ੁਯੇ ਨਗਰੇ, ਸਿਵ◌ਿਨਾਮਾਸਿ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਨਿਸਜ੍ਜ ਪਾਸਾਦਵਰੇ, ਏਵ◌ੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹੰ ਤਦਾ॥

੫੨. ‘‘‘ਯੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮਾਨੁਸੰ ਦਾਨੰ, ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਮੇ ਨ ਵ◌ਿਜ੍ਜਤਿ।
ਯੋਪਿ ਯਾਚੇਯ੍ਯ ਮੰ ਚਕ੍ਖੁੰ, ਦਦੇਯ੍ਯੰ ਅਵ◌ਿਕਮ੍ਪਿਤੋ’॥

੫੩. ‘‘ਮਮ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯ, ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵ◌ਾਨਮਿਸ੍ਸਰੋ।
ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਦੇਵਪਰਿਸਾਯ, ਇਦੰ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵ◌ਿ॥

੫੪. ‘‘‘ਨਿਸਜ੍ਜ ਪਾਸਾਦਵਰੇ, ਸਿਵ◌ਿਰਾਜਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ।
ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਵ◌ਿਵ◌ਿਧੰ ਦਾਨੰ, ਅਦੇਯ੍ਯੰ ਸੋ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ॥

**੫੫**. '''ਤਥੰ ਨੁ ਵਿਤਥੰ ਨੇਤੰ, ਹਨ੍ਦ ਵੀਮੰਸਯਾਮਿ ਤੰ।
ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ ਆਗਮੇਯ੍ਯਾਥ, ਯਾਵ ਜਾਨਾਮਿ ਤੰ ਮਨੰ'॥

**੫੬**. ''ਪਵੇਧਮਾਨੋ ਪਲਿਤਸਿਰੋ, ਵਲਿਗਤ੍ਤੋ [ਵਲਿਤਗਤ੍ਤੋ (ਸੀ॰)] ਜਰਾਤੁਰੋ।
ਅਨ੍ਧਵਣ੍ਣੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾਨ, ਰਾਜਾਨੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ॥

**੫੭**. ''ਸੋ ਤਦਾ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਵਾਮੰ ਦਕ੍ਖਿਣਬਾਹੁ ਚ।
ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਇਦਂ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵਿ॥

**੫੮**. '''ਯਾਚਾਮਿ ਤੰ ਮਹਾਰਾਜ, ਧਮ੍ਮਿਕ ਰਟ੍ਠਵਡ੍ਢਨ।
ਤਵ ਦਾਨਰਤਾ ਕਿਤ੍ਤਿ, ਉਗ੍ਗਤਾ ਦੇਵਮਾਨੁਸੇ॥

**੫੯**. '''ਉਭੋਪਿ ਨੇਤ੍ਤਾ ਨਯਨਾ, ਅਨ੍ਧਾ ਉਪਹਤਾ ਮਮ।
ਏਕੰ ਮੇ ਨਯਨੰ ਦੇਹਿ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਏਕੇਨ ਯਾਪਯ'॥

**੬੦**. ''ਤਸ੍ਸਾਹੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਹਟ੍ਠੋ ਸੰਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ।
ਕਤਞ੍ਜਲੀ ਵੇਦਜਾਤੋ, ਇਦਂ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵਿਂ॥

**੬੧**. '''ਇਦਾਨਾਹੰ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਪਾਸਾਦਤੋ ਇਧਾਗਤੋ।
ਤ੍ਵਂ ਮਮ ਚਿਤ੍ਤਮਞ੍ਞਾਯ, ਨੇਤ੍ਤੰ ਯਾਚਿਤੁਮਾਗਤੋ॥

**੬੨**. '''ਅਹੋ ਮੇ ਮਾਨਸੰ ਸਿਦ੍ਧੰ, ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਪਰਿਪੂਰਿਤੋ।
ਅਦਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬੰ ਦਾਨਵਰੰ, ਅਜ੍ਜ ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਯਾਚਕੇ॥

**੬੩**. '''ਏਹਿ ਸਿਵਕ ਉਟ੍ਠੇਹਿ, ਮਾ ਦਨ੍ਧਯਿ ਮਾ ਪਵੇਧਯਿ।
ਉਭੋਪਿ ਨਯਨੰ ਦੇਹਿ, ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਵਣਿਬ੍ਬਕੇ'॥

**੬੪**. ''ਤਤੋ ਸੋ ਚੋਦਿਤੋ ਮਯ੍ਹੰ, ਸਿਵਕੋ ਵਚਨੰ ਕਰੋ।
ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾਨ ਪਾਦਾਸਿ, ਤਾਲਮਿਞ੍ਜੰਵ ਯਾਚਕੇ॥

**੬੫**. ''ਦਦਮਾਨਸ੍ਸ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਸ੍ਸ ਮੇ ਸਤੋ।
ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਬੋਧਿਯਾਯੇਵ ਕਾਰਣਾ॥

**੬੬**. ''ਨ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸਾ ਉਭੋ ਚਕ੍ਖੂ, ਅਤ੍ਤਾ ਨ ਮੇ ਨ ਦੇਸ੍ਸਿਯੋ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਿਯੰ ਮਯ੍ਹੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਚਕ੍ਖੁੰ ਅਦਾਸਹ''ਨ੍ਤਿ॥

ਸਿਵਿਰਾਜਚਰਿਯੰ ਅਟ੍ਠਮੰ।

## ੯. ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਚਰਿਯਾ

੬੭. ‘‘ਯਾ ਮੇ ਅਹੋਸਿ ਜਨਿਕਾ, ਫੁਸ੍ਸਤੀ [ਫੁਸਤੀ (ਸੀ॰)] ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯਾ।
ਸਾ ਅਤੀਤਾਸੁ ਜਾਤੀਸੁ, ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਮਹੇਸੀ ਪਿਯਾ॥

੬੮. ‘‘ਤਸ੍ਸਾ ਆਯੁਕ੍ਖਯਂ ਞਤ੍ਵਾ, ਦੇਵਿਨ੍ਦੋ ਏਤਦਬ੍ਰਵਿ।
‘ਦਦਾਮਿ ਤੇ ਦਸ ਵਰੇ, ਵਰਭਦ੍ਦੇ ਯਦਿਚ੍ਛਸਿ’॥

੬੯. ‘‘ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾ ਚ ਸਾ ਦੇਵੀ, ਸਕ੍ਕਂ ਪੁਨਿਦਮਬ੍ਰਵਿ।
‘ਕਿਂ ਨੁ ਮੇ ਅਪਰਾਧਤ੍ਥਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਦੇਸ੍ਸਾ ਅਹਂ ਤਵ।
ਰਮ੍ਮਾ ਚਾਵੇਸਿ ਮਂ ਠਾਨਾ, ਵਾਤੋਵ ਧਰਣੀਰੁਹਂ’॥

੭੦. ‘‘ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੋ ਚ ਸੋ ਸਕ੍ਕੋ, ਪੁਨ ਤਸ੍ਸਿਦਮਬ੍ਰਵਿ।
‘ਨ ਚੇਵ ਤੇ ਕਤਂ ਪਾਪਂ, ਨ ਚ ਮੇ ਤ੍ਵਂਸਿ ਅਪ੍ਪਿਯਾ॥

੭੧. ‘‘‘ਏਤ੍ਤਕਂਯੇਵ ਤੇ ਆਯੁ, ਚਵਨਕਾਲੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।
ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹ ਮਯਾ ਦਿਨ੍ਨੇ, ਵਰੇ ਦਸ ਵਰੁਤ੍ਤਮੇ’॥

੭੨. ‘‘ਸਕ੍ਕੇਨ ਸਾ ਦਿਨ੍ਨਵਰਾ, ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਾ ਪਮੋਦਿਤਾ।
ਮਮਂ ਅਬ੍ਭਨੁਰਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਫੁਸ੍ਸਤੀ ਦਸ ਵਰੇ ਵਰੀ॥

੭੩. ‘‘ਤਤੋ ਚੁਤਾ ਸਾ ਫੁਸ੍ਸਤੀ, ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਉਪਪਜ੍ਜਥ।
ਜੇਤੁਤ੍ਤਰਮ੍ਹਿ ਨਗਰੇ, ਸਞ੍ਜਯੇਨ ਸਮਾਗਮਿ॥

੭੪. ‘‘ਯਦਾਹਂ ਫੁਸ੍ਸਤਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਂ, ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਪਿਯਮਾਤੁਯਾ।
ਮਮ ਤੇਜੇਨ ਮੇ ਮਾਤਾ, ਸਦਾ ਦਾਨਰਤਾ ਅਹੁ॥

੭੫. ‘‘ਅਧਨੇ ਆਤੁਰੇ ਜਿਣ੍ਣੇ, ਯਾਚਕੇ ਅਦ੍ਧਿਕੇ [ਪਥਿਕੇ (ਕ॰)] ਜਨੇ।
ਸਮਣੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਖੀਣੇ, ਦੇਤਿ ਦਾਨਂ ਅਕਿਞ੍ਚਨੇ॥

੭੬. ‘‘ਦਸ ਮਾਸੇ ਧਾਰਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਪੁਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ।
ਵੇਸ੍ਸਾਨਂ ਵੀਥਿਯਾ ਮਜ੍ਝੇ, ਜਨੇਸਿ ਫੁਸ੍ਸਤੀ ਮਮਂ॥

੭੭. ‘‘ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਨਾਮਂ, ਨਪਿ ਪੇਤ੍ਤਿਕਸਮ੍ਭਵਂ।
ਜਾਤੇਤ੍ਥ ਵੇਸ੍ਸਵੀਥਿਯਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰੋ ਅਹੁ॥

੭੮. ‘‘ਯਦਾਹਂ ਦਾਰਕੋ ਹੋਮਿ, ਜਾਤਿਯਾ ਅਟ੍ਠਵਸ੍ਸਿਕੋ।
ਤਦਾ ਨਿਸਜ੍ਜ ਪਾਸਾਦੇ, ਦਾਨਂ ਦਾਤੁਂ ਵਿਚਿਨ੍ਤਯਿਂ॥

੭੯. ‘‘‘ਹਦਯਂ ਦਦੇਯ੍ਯਂ ਚਕ੍ਖੁਂ, ਮਂਸਮ੍ਪਿ ਰੁਧਿਰਮ੍ਪਿ ਚ।
ਦਦੇਯ੍ਯਂ ਕਾਯਂ ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ, ਯਦਿ ਕੋਚਿ ਯਾਚਯੇ ਮਮਂ’॥

੮੦. ''ਸਭਾਵਂ ਚਿਨ੍ਤਯਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਕਮ੍ਪਿਤਮਸਣ੍ਠਿਤਂ।
ਅਕਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥ ਪਥਵੀ, ਸਿਨੇਰੁਵਨਵਟਂਸਕਾ॥

੮੧. ''ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸੇ ਪਨ੍ਨਰਸੇ, ਪੁਣ੍ਣਮਾਸੇ ਉਪੋਸਥੇ।
ਪਚ੍ਚਯਂ ਨਾਗਮਾਰੁਯ੍ਹ, ਦਾਨਂ ਦਾਤੁਂ ਉਪਾਗਮਿਂ॥

੮੨. ''ਕਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠਵਿਸਯਾ , ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਉਪਗਞ੍ਛੁ ਮਂ।
ਅਯਾਚੁਂ ਮਂ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਂ, ਧਞ੍ਞਂ ਮਙ੍ਗਲਸਮ੍ਮਤਂ॥

੮੩. ''ਅਵੁਟ੍ਠਿਕੋ ਜਨਪਦੋ, ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖੋ ਛਾਤਕੋ ਮਹਾ।
ਦਦਾਹਿ ਪਵਰਂ ਨਾਗਂ, ਸਬ੍ਬਸੇਤਂ ਗਜੁਤ੍ਤਮਂ॥

੮੪. ''ਦਦਾਮਿ ਨ ਵਿਕਮ੍ਪਾਮਿ, ਯਂ ਮਂ ਯਾਚਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ।
ਸਨ੍ਤਂ ਨਪ੍ਪਤਿਗੂਹਾਮਿ [ਨਪ੍ਪਤਿਗੁਯ੍ਹਾਮਿ (ਸੀ॰ ਕ॰)], ਦਾਨੇ ਮੇ ਰਮਤੇ ਮਨੋ॥

੮੫. ''ਨ ਮੇ ਯਾਚਕਮਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੇ, ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਅਨੁਚ੍ਛਵੋ।
'ਮਾ ਮੇ ਭਿਜ੍ਜਿ ਸਮਾਦਾਨਂ, ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਵਿਪੁਲਂ ਗਜਂ'॥

੮੬. ''ਨਾਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੋਣ੍ਡਾਯ, ਭਿਙ੍ਗਾਰੇ ਰਤਨਾਮਯੇ।
ਜਲਂ ਹਤ੍ਥੇ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਅਦਂ ਗਜਂ॥

੮੭. ''ਪੁਨਾਪਰਂ ਦਦਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਸਬ੍ਬਸੇਤਂ ਗਜੁਤ੍ਤਮਂ।
ਤਦਾਪਿ ਪਥਵੀ ਕਮ੍ਪਿ, ਸਿਨੇਰੁਵਨਵਟਂਸਕਾ॥

੮੮. ''ਤਸ੍ਸ ਨਾਗਸ੍ਸ ਦਾਨੇਨ, ਸਿਵਯੋ ਕੁਦ੍ਧਾ ਸਮਾਗਤਾ।
ਪਬ੍ਬਾਜੇਸੁਂ ਸਕਾ ਰਟ੍ਠਾ, 'ਵਙ੍ਕਂ ਗਚ੍ਛਤੁ ਪਬ੍ਬਤਂ'॥

੮੯. ''ਤੇਸਂ ਨਿਚ੍ਛੁਭਮਾਨਾਨਂ, ਅਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥਮਸਣ੍ਠਿਤਂ।
ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤੁਂ, ਏਕਂ ਵਰਮਯਾਚਿਸਂ॥

੯੦. ''ਯਾਚਿਤਾ ਸਿਵਯੋ ਸਬ੍ਬੇ, ਏਕਂ ਵਰਮਦਂਸੁ ਮੇ।
ਸਾਵਯਿਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣਭੇਰਿਂ, ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਦਾਮਹਂ॥

੯੧. ''ਅਥੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਤੀ ਸਦ੍ਦੋ, ਤੁਮੁਲੋ ਭੇਰਵੋ ਮਹਾ।
ਦਾਨੇਨਿਮਂ ਨੀਹਰਨ੍ਤਿ, ਪੁਨ ਦਾਨਂ ਦਦਾਤਯਂ॥

੯੨. ''ਹਤ੍ਥਿਂ ਅਸ੍ਸੇ ਰਥੇ ਦਤ੍ਵਾ, ਦਾਸਿਂ ਦਾਸਂ ਗਵਂ ਧਨਂ।
ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਦਿਤ੍ਵਾਨ, ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂ ਤਦਾ॥

੯੩. ''ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾਨ ਨਗਰਾ, ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਲੋਕਿਤੇ।

ਤਦਾਪਿ ਪਥਵੀ ਕਮ੍ਪਿ, ਸਿਨੇਰੁਵਨਵਟਂਸਕਾ॥

੯੪. ‘‘ਚਤੁਵਾਹਿਂ ਰਥਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਠਤ੍ਵਾ ਚਾਤੁਮ੍ਮਹਾਪਥੇ।
ਏਕਾਕਿਯੋ ਅਦੁਤਿਯੋ, ਮਦ੍ਦਿਦੇਵਿਂ ਇਦਮਬ੍ਰਵਿਂ॥

੯੫. ‘‘‘ਤ੍ਵਂ ਮਦ੍ਦਿ ਕਣ੍ਹਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਲਹੁਕਾ ਏਸਾ ਕਨਿਟ੍ਠਿਕਾ।
ਅਹਂ ਜਾਲਿਂ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਗਰੁਕੋ ਭਾਤਿਕੋ ਹਿ ਸੋ’॥

੯੬. ‘‘ਪਦੁਮਂ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਂਵ, ਮਦ੍ਦੀ ਕਣ੍ਹਾਜਿਨਗ੍ਗਹੀ।
ਅਹਂ ਸੁਵਣ੍ਣਬਿਮ੍ਬਂਵ, ਜਾਲਿਂ ਖਤ੍ਤਿਯਮਗ੍ਗਹਿਂ॥

੯੭. ‘‘ਅਭਿਜਾਤਾ ਸੁਖੁਮਾਲਾ, ਖਤ੍ਤਿਯਾ ਚਤੁਰੋ ਜਨਾ।
ਵਿਸਮਂ ਸਮਂ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ, ਵਙ੍ਕਂ ਗਚ੍ਛਾਮ ਪਬ੍ਬਤਂ॥

੯੮. ‘‘ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨੁਜਾ ਏਨ੍ਤਿ, ਅਨੁਮਗ੍ਗੇ ਪਟਿਪ੍ਪਥੇ।
ਮਗ੍ਗਨ੍ਤੇ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾਮ, ‘ਕੁਹਿਂ ਵਙ੍ਕਨ੍ਤ [ਵਙ੍ਕਤ (ਸੀ॰)] ਪਬ੍ਬਤੋ’॥

੯੯. ‘‘ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਅਮ੍ਹੇ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ, ਕਰੁਣਂ ਗਿਰਮੁਦੀਰਯੁਂ।
ਦੁਕ੍ਖਂ ਤੇ ਪਟਿਵੇਦੇਨ੍ਤਿ, ਦੂਰੇ ਵਙ੍ਕਨ੍ਤਪਬ੍ਬਤੋ॥

੧੦੦.‘‘ਯਦਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਵਨੇ, ਦਾਰਕਾ ਫਲਿਨੇ ਦੁਮੇ।
ਤੇਸਂ ਫਲਾਨਂ ਹੇਤੁਮ੍ਹਿ, ਉਪਰੋਦਨ੍ਤਿ ਦਾਰਕਾ॥

੧੦੧.‘‘ਰੋਦਨ੍ਤੇ ਦਾਰਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਉਬ੍ਬਿਦ੍ਧਾ [ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਾ (ਸਜਾ॰ ਕਂ॰)] ਵਿਪੁਲਾ ਦੁਮਾ।
ਸਯਮੇਵੋਣਮਿਤ੍ਵਾਨ, ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਦਾਰਕੇ॥

੧੦੨.‘‘ਇਦਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਲੋਮਹਂਸਨਂ।
ਸਾਹੁਕਾਰਂ [ਸਾਧੁਕਾਰਂ (ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ)] ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਮਦ੍ਦੀ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸੋਭਨਾ॥

੧੦੩.‘‘ਅਚ੍ਛੇਰਂ ਵਤ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ, ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਲੋਮਹਂਸਨਂ।
ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਤੇਜੇਨ, ਸਯਮੇਵੋਣਤਾ ਦੁਮਾ॥

੧੦੪.‘‘ਸਙ੍ਖਿਪਿਂਸੁ ਪਥਂ ਯਕ੍ਖਾ, ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਦਾਰਕੇ।
ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਦਿਵਸੇਨੇਵ [ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਦਿਵਸੇਯੇਵ (ਸੀ॰)], ਚੇਤਰਟ੍ਠਮੁਪਾਗਮੁਂ॥

੧੦੫.‘‘ਸਟ੍ਠਿਰਾਜਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤਦਾ ਵਸਨ੍ਤਿ ਮਾਤੁਲੇ।
ਸਬ੍ਬੇ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਰੋਦਮਾਨਾ ਉਪਾਗਮੁਂ॥

੧੦੬.‘‘ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਲ੍ਲਾਪਂ, ਚੇਤੇਹਿ ਚੇਤਪੁਤ੍ਤੇਹਿ।
ਤੇ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾਨ, ਵਙ੍ਕਂ ਅਗਮੁ ਪਬ੍ਬਤਂ॥

੧੦੭.‘‘ਆਮਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਨ੍ਦੋ, ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ [ਵਿਸੁਕਮ੍ਮਂ (ਕ॰)] ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਂ।
ਅਸ੍ਸਮਂ ਸੁਕਤਂ ਰਮ੍ਮਂ, ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਸੁਮਾਪਯ॥

੧੦੮.‘‘ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ।
ਅਸ੍ਸਮਂ ਸੁਕਤਂ ਰਮ੍ਮਂ, ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਸੁਮਾਪਯਿ॥

੧੦੯.‘‘ਅਜ੍ਝੋਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਪਵਨਂ, ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਂ ਨਿਰਾਕੁਲਂ।
ਚਤੁਰੋ ਜਨਾ ਮਯਂ ਤਤ੍ਥ, ਵਸਾਮ ਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰੇ॥

੧੧੦.‘‘ਅਹਞ੍ਚ ਮਦ੍ਦਿਦੇਵੀ ਚ, ਜਾਲੀ ਕਣ੍ਹਾਜਿਨਾ ਚੁਭੋ।
ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸੋਕਨੁਦਾ, ਵਸਾਮ ਅਸ੍ਸਮੇ ਤਦਾ॥

੧੧੧.‘‘ਦਾਰਕੇ ਅਨੁਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਅਸੁਞ੍ਞੋ ਹੋਮਿ ਅਸ੍ਸਮੇ।
ਮਦ੍ਦੀ ਫਲਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ, ਪੋਸੇਤਿ ਸਾ ਤਯੋ ਜਨੇ॥

੧੧੨.‘‘ਪਵਨੇ ਵਸਮਾਨਸ੍ਸ, ਅਦ੍ਧਿਕੋ ਮਂ ਉਪਾਗਮਿ।
ਆਯਾਚਿ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਮਯ੍ਹਂ, ਜਾਲਿਂ ਕਣ੍ਹਾਜਿਨਂ ਚੁਭੋ॥

੧੧੩.‘‘ਯਾਚਕਂ ਉਪਗਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਹਾਸੋ ਮੇ ਉਪਪਜ੍ਜਥ।
ਉਭੋ ਪੁਤ੍ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਅਦਾਸਿਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਤਦਾ॥

੧੧੪.‘‘ਸਕੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਚਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਜੂਜਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਯਦਾ।
ਤਦਾਪਿ ਪਥਵੀ ਕਮ੍ਪਿ, ਸਿਨੇਰੁਵਨਵਟਂਸਕਾ॥

੧੧੫.‘‘ਪੁਨਦੇਵ ਸਕ੍ਕੋ ਓਰੁਯ੍ਹ, ਹੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਨ੍ਨਿਭੋ।
ਆਯਾਚਿ ਮਂ ਮਦ੍ਦਿਦੇਵਿਂ, ਸੀਲਵਨ੍ਤਿਂ ਪਤਿਬ੍ਬਤਂ॥

੧੧੬.‘‘ਮਦ੍ਦਿਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਉਦਕਞ੍ਜਲਿ ਪੂਰਿਯ।
ਪਸਨ੍ਨਮਨਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਤਸ੍ਸ ਮਦ੍ਦਿਂ ਅਦਾਸਹਂ॥

੧੧੭.‘‘ਮਦ੍ਦਿਯਾ ਦੀਯਮਾਨਾਯ, ਗਗਨੇ ਦੇਵਾ ਪਮੋਦਿਤਾ।
ਤਦਾਪਿ ਪਥਵੀ ਕਮ੍ਪਿ, ਸਿਨੇਰੁਵਨਵਟਂਸਕਾ॥

੧੧੮.‘‘ਜਾਲਿਂ ਕਣ੍ਹਾਜਿਨਂ ਧੀਤਂ, ਮਦ੍ਦਿਦੇਵਿਂ ਪਤਿਬ੍ਬਤਂ।
ਚਜਮਾਨੋ ਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿਂ, ਬੋਧਿਯਾਯੇਵ ਕਾਰਣਾ॥

੧੧੯.‘‘ਨ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸਾ ਉਭੋ ਪੁਤ੍ਤਾ, ਮਦ੍ਦਿਦੇਵੀ ਨ ਦੇਸ੍ਸਿਯਾ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਿਯਂ ਮਯ੍ਹਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਿਯੇ ਅਦਾਸਹਂ॥

੧੨੦.‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਬ੍ਰਹਾਰਞ੍ਞੇ, ਮਾਤਾਪਿਤੁਸਮਾਗਮੇ।

ਕਰੁਣੰ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ, ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਸੁਖੰ ਦੁਖੰ॥

**੧੨੧**.''ਹਿਰੋਤ੍ਤੁਪ੍ਪੇਨ ਗਰੁਨਾ [ਗਰੁਨੰ (ਸਜਾ॰ ਕ॰)], ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।
ਤਦਾਪਿ ਪਥਵੀ ਕਮ੍ਪਿ, ਸਿਨੇਰੁਵਨਵਟੰਸਕਾ॥

**੧੨੨**.''ਪੁਨਾਪਰੰ ਬ੍ਰਹਾਰਞ੍ਞਾ, ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਞਾਤਿਭਿ।
ਪਵਿਸਾਮਿ ਪੁਰੰ ਰਮ੍ਮੰ, ਜੇਤੁਤ੍ਤਰੰ ਪੁਰੁਤ੍ਤਮੰ॥

**੧੨੩**.''ਰਤਨਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਿੰਸੁ, ਮਹਾਮੇਘੋ ਪਵਸ੍ਸਥ।
ਤਦਾਪਿ ਪਥਵੀ ਕਮ੍ਪਿ, ਸਿਨੇਰੁਵਨਵਟੰਸਕਾ॥

**੧੨੪**.''ਅਚੇਤਨਾਯੰ ਪਥਵੀ, ਅਵਿਞ੍ਞਾਯ ਸੁਖੰ ਦੁਖੰ।
ਸਾਪਿ ਦਾਨਬਲਾ ਮਯ੍ਹੰ, ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਕਮ੍ਪਥਾ''ਤਿ॥

ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਚਰਿਯੰ ਨਵਮੰ।

## ੧੦. ਸਸਪਣ੍ਡਿਤਚਰਿਯਾ

**੧੨੫**.''ਪੁਨਾਪਰੰ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਸਸਕੋ ਪਵਨਚਾਰਕੋ।
ਤਿਣਪਣ੍ਣਸਾਕਫਲਭਕ੍ਖੋ, ਪਰਹੇਠਨਵਿਵਜ੍ਜਿਤੋ॥

**੧੨੬**.''ਮਕ੍ਕਟੋ ਚ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਚ, ਸੁਤ੍ਤਪੋਤੋ ਚਹੰ ਤਦਾ।
ਵਸਾਮ ਏਕਸਾਮਨ੍ਤਾ, ਸਾਯੰ ਪਾਤੋ ਚ ਦਿਸ੍ਸਰੇ [ਸਾਯੰ ਪਾਤੋ ਪਦਿਸ੍ਸਰੇ (ਕ॰)]॥

**੧੨੭**.''ਅਹੰ ਤੇ ਅਨੁਸਾਸਾਮਿ, ਕਿਰਿਯੇ ਕਲ੍ਯਾਣਪਾਪਕੇ।
'ਪਾਪਾਨਿ ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਥ, ਕਲ੍ਯਾਣੇ ਅਭਿਨਿਵਿਸ੍ਸਥ'॥

**੧੨੮**.''ਉਪੋਸਥਮ੍ਹਿ ਦਿਵਸੇ, ਚਨ੍ਦੰ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਪੂਰਿਤੰ।
ਏਤੇਸੰ ਤਤ੍ਥ ਆਚਿਕ੍ਖਿੰ, ਦਿਵਸੋ ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥੋ॥

**੧੨੯**.''ਦਾਨਾਨਿ ਪਟਿਯਾਦੇਥ, ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਦਾਤਵੇ।
ਦਤ੍ਵਾ ਦਾਨੰ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੇ, ਉਪਵਸ੍ਸਥੁਪੋਸਥੰ॥

**੧੩੦**.''ਤੇ ਮੇ ਸਾਧੂਤਿ ਵਤ੍ਵਾਨ, ਯਥਾਸਤ੍ਤਿ ਯਥਾਬਲੰ।
ਦਾਨਾਨਿ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ, ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੰ ਗਵੇਸਿਸੁੰ [ਗਵੇਸਯੁੰ (ਕ॰)]॥

**੧੩੧**.''ਅਹੰ ਨਿਸਜ੍ਜ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿੰ, ਦਾਨੰ ਦਕ੍ਖਿਣਨੁਚ੍ਛਵੰ।
'ਯਦਿਹੰ ਲਭੇ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੰ, ਕਿੰ ਮੇ ਦਾਨੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

**੧੩੨**.'''ਨ ਮੇ ਅਤ੍ਥਿ ਤਿਲਾ ਮੁਗ੍ਗਾ, ਮਾਸਾ ਵਾ ਤਣ੍ਡੁਲਾ ਘਤੰ।

ਅਹੰ ਤਿਣੇਨ ਯਾਪੇਮਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਿਣ ਦਾਤਵੇ॥

**੧੩੩**.'''ਯਦਿ ਕੋਚਿ ਏਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯਜੋ, ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ।
ਦਜ੍ਜਾਹੰ ਸਕਮਤ੍ਤਾਨੰ, ਨ ਸੋ ਤੁਚ੍ਛੋ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ'॥

**੧੩੪**.''ਮਮ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯ, ਸਕ੍ਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਣ੍ਣਿਨਾ।
ਆਸਯੰ ਮੇ ਉਪਾਗਚ੍ਛਿ, ਦਾਨਵੀਮੰਸਨਾਯ ਮੇ॥

**੧੩੫**.''ਤਮਹੰ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋ, ਇਦੰ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵਿਂ।
'ਸਾਧੁ ਖੋਸਿ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਘਾਸਹੇਤੁ ਮਮਨ੍ਤਿਕੇ॥

**੧੩੬**.'''ਅਦਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬੰ ਦਾਨਵਰੰ, ਅਜ੍ਜ ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਤੇ ਅਹੰ।
ਤੁਵੰ ਸੀਲਗੁਣੂਪੇਤੋ, ਅਯੁਤ੍ਤੰ ਤੇ ਪਰਹੇਠਨੰ॥

**੧੩੭**.'''ਏਹਿ ਅਗ੍ਗਿੰ ਪਦੀਪੇਹਿ, ਨਾਨਾਕਟ੍ਠੇ ਸਮਾਨਯ।
ਅਹੰ ਪਚਿਸ੍ਸਮਤ੍ਤਾਨੰ, ਪਕ੍ਕੰ ਤ੍ਵੰ ਭਕ੍ਖਯਿਸ੍ਸਸਿ'॥

**੧੩੮**.'''ਸਾਧੂ'ਤਿ ਸੋ ਹਟ੍ਠਮਨੋ, ਨਾਨਾਕਟ੍ਠੇ ਸਮਾਨਯਿ।
ਮਹਨ੍ਤੰ ਅਕਾਸਿ ਚਿਤਕੰ, ਕਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰਗਬ੍ਭਕੰ॥

**੧੩੯**.''ਅਗ੍ਗਿੰ ਤਤ੍ਥ ਪਦੀਪੇਸਿ, ਯਥਾ ਸੋ ਖਿਪ੍ਪੰ ਮਹਾ ਭਵੇ।
ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਰਜਗਤੇ ਗਤ੍ਤੇ, ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਉਪਾਵਿਸਿਂ॥

**੧੪੦**.''ਯਦਾ ਮਹਾਕਟ੍ਠਪੁਞ੍ਜੋ, ਆਦਿਤ੍ਤੋ ਧਮਧਮਾਯਤਿ [ਧੁਮਧੁਮਾਯਤਿ (ਸੀ॰), ਧਮਮਾਯਤਿ (ਕ॰)]।
ਤਦੁਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਪਤਿਂ, ਮਜ੍ਝੇ ਜਾਲਸਿਖਨ੍ਤਰੇ॥

**੧੪੧**.''ਯਥਾ ਸੀਤੋਦਕੰ ਨਾਮ, ਪਵਿਟ੍ਠੰ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ।
ਸਮੇਤਿ ਦਰਥਪਰਿਲ਼ਾਹੰ, ਅਸ੍ਸਾਦੰ ਦੇਤਿ ਪੀਤਿ ਚ॥

**੧੪੨**.''ਤਥੇਵ ਜਲਿਤੰ ਅਗ੍ਗਿੰ, ਪਵਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਮਮੰ ਤਦਾ।
ਸਬ੍ਬੰ ਸਮੇਤਿ ਦਰਥੰ, ਯਥਾ ਸੀਤੋਦਕੰ ਵਿਯ॥

**੧੪੩**.''ਛਵਿਂ ਚਮ੍ਮੰ ਮੰਸੰ ਨ੍ਹਾਰੁੰ, ਅਟ੍ਠਿੰ ਹਦਯਬਨ੍ਧਨੰ।
ਕੇਵਲੰ ਸਕਲੰ ਕਾਯੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹ''ਨ੍ਤਿ॥

ਸਸਪਣ੍ਡਿਤਚਰਿਯੰ ਦਸਮੰ।

ਅਕਿਤ੍ਤਿਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

ਅਕਿਤ੍ਤਿਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਙ੍ਖੋ, ਕੁਰੁਰਾਜਾ ਧਨਞ੍ਜਯੋ।
ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਰਾਜਾ, ਮਹਾਗੋਵਿਨ੍ਦਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ॥

ਨਿਮਿ ਚਨ੍ਦਕੁਮਾਰੋ ਚ, ਸਿਵਿ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰੋ ਸਸੋ।
ਅਹਮੇਵ ਤਦਾ ਆਸਿਂ, ਯੋ ਤੇ ਦਾਨਵਰੇ ਅਦਾ॥

ਏਤੇ ਦਾਨਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾ, ਏਤੇ ਦਾਨਸ੍ਸ ਪਾਰਮੀ।
ਜੀਵਿਤਂ ਯਾਚਕੇ ਦਤ੍ਵਾ, ਇਮਂ ਪਾਰਮਿ ਪੂਰਯਿਂ॥

ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਉਪਗਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਸਕਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਂ।
ਦਾਨੇਨ ਮੇ ਸਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਦਾਨਪਾਰਮੀਤਿ॥

ਦਾਨਪਾਰਮਿਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

# ੨. ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਵੱਗੋ

## ੧. ਮਾਤੁਪੋਸਕਚਰਿਯਾ

੧. ‘‘ਯਦਾ ਅਹੋਸਿਂ ਪਵਨੇ, ਕੁਞ੍ਜਰੋ ਮਾਤੁਪੋਸਕੋ।
ਨ ਤਦਾ ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਿਯਾ, ਗੁਣੇਨ ਮਮ ਸਾਦਿਸੋ॥

੨. ‘‘ਪਵਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨਚਰੋ, ਰਞ੍ਞੋ ਮਂ ਪਟਿਵੇਦਯਿ।
‘ਤਵਾਨੁਚ੍ਛਵੋ ਮਹਾਰਾਜ, ਗਜੋ ਵਸਤਿ ਕਾਨਨੇ॥

੩. ‘‘‘ਨ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਯਤ੍ਥੋ, ਨਪਿ ਆਲ਼ਕਕਾਸੁਯਾ।
ਸਹ ਗਹਿਤੇ [ਸਮਂ ਗਹਿਤੇ (ਸੀ॰)] ਸੋਣ੍ਡਾਯ, ਸਯਮੇਵ ਇਧੇਹਿ’ਤਿ॥

੪. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਰਾਜਾਪਿ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ।
ਪੇਸੇਸਿ ਹਤ੍ਥਿਦਮਕਂ, ਛੇਕਾਚਰਿਯਂ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਂ॥

੫. ‘‘ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੋ ਹਤ੍ਥਿਦਮਕੋ, ਅਦ੍ਦਸ ਪਦੁਮਸ੍ਸਰੇ।
ਭਿਸਮੁਲ਼ਾਲਂ [ਭਿਸਮੂਲਂ (ਕ॰)] ਉਦ੍ਧਰਨ੍ਤਂ, ਯਾਪਨਤ੍ਥਾਯ ਮਾਤੁਯਾ॥

੬. ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਯ ਮੇ ਸੀਲਗੁਣਂ, ਲਕ੍ਖਣਂ ਉਪਧਾਰਯਿ।
‘ਏਹਿ ਪੁਤ੍ਤਾ’ਤਿ ਪਤ੍ਵਾਨ, ਮਮ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਅਗ੍ਗਹਿ॥

੭. ‘‘ਯਂ ਮੇ ਤਦਾ ਪਾਕਤਿਕਂ, ਸਰੀਰਾਨੁਗਤਂ ਬਲਂ।
ਅਜ੍ਜ ਨਾਗਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਬਲੇਨ ਸਮਸਾਦਿਸਂ॥

੮. ‘‘ਯਦਿਹਂ ਤੇਸਂ ਪਕੁਪ੍ਪੇਯ੍ਯਂ, ਉਪੇਤਾਨਂ ਗਹਣਾਯ ਮਂ।
ਪਟਿਬਲੋ ਭਵੇ ਤੇਸਂ, ਯਾਵ ਰਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਮਾਨੁਸਂ॥

੯. ‘‘ਅਪਿ ਚਾਹਂ ਸੀਲਰਕ੍ਖਾਯ, ਸੀਲਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ।
ਨ ਕਰੋਮਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ, ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਂ ਮਮਾਲ਼ਕੇ॥

੧੦. ‘‘ਯਦਿ ਤੇ ਮਂ ਤਤ੍ਥ ਕੋਟ੍ਟੇਯ੍ਯੁਂ, ਫਰਸੂਹਿ ਤੋਮਰੇਹਿ ਚ।
ਨੇਵ ਤੇਸਂ ਪਕੁਪ੍ਪੇਯ੍ਯਂ, ਸੀਲਖਣ੍ਡਭਯਾ ਮਮਾ’’ਤਿ॥

ਮਾਤੁਪੋਸਕਚਰਿਯਂ ਪਠਮਂ।

## ੨. ਭੂਰਿਦਤ੍ਤਚਰਿਯਾ

੧੧. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਭੂਰਿਦਤ੍ਤੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ।

ਵਿਰੂਪਕ੍ਖੇਨ ਮਹਾਰਞ੍ਞਾ, ਦੇਵਲੋਕਮਗਞ੍ਛਹਂ॥

੧੨. ‘‘ਤਤ੍ਥ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾਹਂ ਦੇਵੇ, ਏਕਨ੍ਤਂ ਸੁਖਸਮਪ੍ਪਿਤੇ।
ਤਂ ਸਗ੍ਗਗਮਨਤ੍ਥਾਯ, ਸੀਲਬ੍ਬਤਂ ਸਮਾਦਿਯਿਂ॥

੧੩. ‘‘ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾਨ, ਭੁਤ੍ਵਾ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਕਂ।
ਚਤੁਰੋ ਅਙ੍ਗੇ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ, ਸੇਮਿ ਵਮ੍ਮਿਕਮੁਦ੍ਧਨਿ॥

੧੪. ‘‘ਛਵਿਯਾ ਚਮ੍ਮੇਨ ਮਂਸੇਨ, ਨਹਾਰੁਅਟ੍ਠਿਕੇਹਿ ਵਾ।
ਯਸ੍ਸ ਏਤੇਨ ਕਰਣੀਯਂ, ਦਿਨ੍ਨਂਯੇਵ ਹਰਾਤੁ ਸੋ॥

੧੫. ‘‘ਸਂਸਿਤੋ ਅਕਤਞ੍ਞੁਨਾ, ਆਲਮ੍ਪਾਯਨੋ [ਆਲਮ੍ਬਣੋ (ਸੀ॰)] ਮਮਗ੍ਗਹਿ।
ਪੇਲ਼ਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾਨ, ਕੀਲ਼ੇਤਿ ਮਂ ਤਹਿਂ ਤਹਿਂ॥

੧੬. ‘‘ਪੇਲ਼ਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਪਿ, ਸਮ੍ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੇਪਿ ਪਾਣਿਨਾ।
ਆਲਮ੍ਪਾਯਨੇ [ਆਲਮ੍ਬਣੇ (ਸੀ॰)] ਨ ਕੁਪ੍ਪਾਮਿ, ਸੀਲਖਣ੍ਡਭਯਾ ਮਮ॥

੧੭. ‘‘ਸਕਜੀਵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ , ਤਿਣਤੋ ਲਹੁਕੋ ਮਮ।
ਸੀਲਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ ਮਯ੍ਹਂ, ਪਥਵੀਉਪ੍ਪਤਨਂ ਵਿਯ॥

੧੮. ‘‘ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਜਾਤਿਸਤਂ, ਚਜੇਯ੍ਯਂ ਮਮ ਜੀਵਿਤਂ।
ਨੇਵ ਸੀਲਂ ਪਭਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯਂ, ਚਤੁਦ੍ਦੀਪਾਨ ਹੇਤੁਪਿ॥

੧੯. ‘‘ਅਪਿ ਚਾਹਂ ਸੀਲਰਕ੍ਖਾਯ, ਸੀਲਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ।
ਨ ਕਰੋਮਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ, ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪੇਲ਼ਕੇ’’ਤਿ॥

ਭੂਰਿਦਤ੍ਤਚਰਿਯਂ ਦੁਤਿਯਂ।

## ੩. ਚਮ੍ਪੇਯ੍ਯਨਾਗਚਰਿਯਾ

੨੦. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਚਮ੍ਪੇਯ੍ਯਕੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ।
ਤਦਾਪਿ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਆਸਿਂ, ਸੀਲਬ੍ਬਤਸਮਪ੍ਪਿਤੋ॥

੨੧. ‘‘ਤਦਾਪਿ ਮਂ ਧਮ੍ਮਚਾਰਿਂ, ਉਪਵੁਤ੍ਥਂ ਉਪੋਸਥਂ।
ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਮ੍ਹਿ ਕੀਲ਼ਤਿ॥

੨੨. ‘‘ਯਂ ਯਂ ਸੋ ਵਣ੍ਣਂ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਨੀਲਂਵ ਪੀਤਲੋਹਿਤਂ।
ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਨ੍ਤੋ, ਹੋਮਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤਸਨ੍ਨਿਭੋ॥

੨੩. ‘‘ਥਲਂ ਕਰੇਯ੍ਯਮੁਦਕਂ, ਉਦਕਮ੍ਪਿ ਥਲਂ ਕਰੇ।

ਯਦਿਹਂ ਤਸ੍ਸ ਪਕੁਪ੍ਪੇਯਜਂ, ਖਣੇਨ ਛਾਰਿਕਂ ਕਰੇ॥

**੨੪**. ''ਯਦਿ ਚਿਤ੍ਤਵਸੀ ਹੇਸ੍ਸਂ, ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸੀਲਤੋ।
ਸੀਲੇਨ ਪਰਿਹੀਨਸ੍ਸ, ਉਤ੍ਤਮਤ੍ਥੋ ਨ ਸਿਜ੍ਝਤਿ॥

**੨੫**. ''ਕਾਮਂ ਭਿਜ੍ਜਤੁਯਂ ਕਾਯੋ, ਇਧੇਵ ਵਿਕਿਰੀਯਤੁ।
ਨੇਵ ਸੀਲਂ ਪਭਿਨ੍ਦੇਯਜਂ, ਵਿਕਿਰਨ੍ਤੇ ਭੁਸਂ ਵਿਯਾ''ਤਿ॥

ਚਮ੍ਪੇਯਜਨਾਗਚਰਿਯਂ ਤਤਿਯਂ।

## ੪. ਚੂਲ਼ਬੋਧਿਚਰਿਯਾ

**੨੬**. ''ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਚੂਲ਼ਬੋਧਿ ਸੁਸੀਲਵਾ।
ਭਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਯਤੋ, ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਂ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਿਂ॥

**੨੭**. ''ਯਾ ਮੇ ਦੁਤਿਯਿਕਾ ਆਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਕਨਕਸਨ੍ਨਿਭਾ।
ਸਾਪਿ ਵਟ੍ਟੇ ਅਨਪੇਕ੍ਖਾ, ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਂ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਿ॥

**੨੮**. ''ਨਿਰਾਲਯਾ ਛਿਨ੍ਨਬਨ੍ਧੂ, ਅਨਪੇਕ੍ਖਾ ਕੁਲੇ ਗਣੇ।
ਚਰਨ੍ਤਾ ਗਾਮਨਿਗਮਂ, ਬਾਰਾਣਸਿਮੁਪਾਗਮੁਂ॥

**੨੯**. ''ਤਤ੍ਥ ਵਸਾਮ ਨਿਪਕਾ, ਅਸਂਸਟ੍ਠਾ ਕੁਲੇ ਗਣੇ।
ਨਿਰਾਕੁਲੇ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੇ, ਰਾਜੁਯਜਾਨੇ ਵਸਾਮੁਭੋ॥

**੩੦**. ''ਉਯਜਾਨਦਸ੍ਸਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਰਾਜਾ ਅਦ੍ਦਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਂ।
ਉਪਗਮ੍ਮ ਮਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿ, 'ਤੁਯ੍ਹੇਸਾ ਕਾ ਕਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ'॥

**੩੧**. ''ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਹਂ ਤਸ੍ਸ, ਇਦਂ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵਿਂ।
'ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਭਰਿਯਾ ਏਸਾ, ਸਹਧਮ੍ਮਾ ਏਕਸਾਸਨੀ'॥

**੩੨**. ''ਤਿਸ੍ਸਾ [ਤਸ੍ਸਾ (ਸੀ॰)] ਸਾਰਤ੍ਤਗਧਿਤੋ, ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾਨ ਚੇਟਕੇ।
ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਯਨ੍ਤੋ ਬਲਸਾ, ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਪਵੇਸਯਿ॥

**੩੩**. ''ਓਦਪਤ੍ਤਕਿਯਾ ਮਯ੍ਹਂ, ਸਹਜਾ ਏਕਸਾਸਨੀ।
ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਨਯਨ੍ਤਿਯਾ, ਕੋਪੋ ਮੇ ਉਪਪਜ੍ਜਥ॥

**੩੪**. ''ਸਹ ਕੋਪੇ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ, ਸੀਲਬ੍ਬਤਮਨੁਸ੍ਸਰਿਂ।
ਤਤ੍ਥੇਵ ਕੋਪਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਂ, ਨਾਦਾਸਿਂ ਵਡ੍ਢਿਤੂਪਰਿ॥

**੩੫**. ''ਯਦਿ ਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਂ ਕੋਚਿ, ਕੋਟ੍ਟੇਯਜ ਤਿਣ੍ਹਸਤ੍ਤਿਯਾ।

ਨੇਵ ਸੀਲਂ ਪਭਿਨ੍ਨੇਯਜਂ, ਬੋਧਿਯਾਯੇਵ ਕਾਰਣਾ॥

੩੬. ‘‘ਨ ਮੇਸਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਦੇਸ੍ਸਾ, ਨਪਿ ਮੇ ਬਲਂ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਿਯਂ ਮਯ੍ਹਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੀਲਾਨੁਰਕ੍ਖਿਸ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਚੂਲ਼ਬੋਧਿਚਰਿਯਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

## ੫. ਮਹਿਂਸਰਾਜਚਰਿਯਾ

੩੭. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਮਹਿਂਸੋ ਪਵਨਚਾਰਕੋ।
ਪਵਡ੍ਢਕਾਯੋ ਬਲਵਾ, ਮਹਨ੍ਤੋ ਭੀਮਦਸ੍ਸਨੋ॥

੩੮. ‘‘ਪਬ੍ਭਾਰੇ ਗਿਰਿਦੁਗ੍ਗੇ [ਵਨਦੁਗ੍ਗੇ (ਸੀ॰)] ਚ, ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਦਕਾਸਯੇ।
ਹੋਤੇਤ੍ਥ ਠਾਨਂ ਮਹਿਂਸਾਨਂ, ਕੋਚਿ ਕੋਚਿ ਤਹਿਂ ਤਹਿਂ॥

੩੯. ‘‘ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹਾਰਞ੍ਞੇ, ਠਾਨਂ ਅਦ੍ਦਸ ਭਦ੍ਦਕਂ।
ਤਂ ਠਾਨਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ, ਤਿਟ੍ਠਾਮਿ ਚ ਸਯਾਮਿ ਚ॥

੪੦. ‘‘ਅਥੇਤ੍ਥ ਕਪਿਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਪਾਪੋ ਅਨਰਿਯੋ ਲਹੁ।
ਖਨ੍ਧੇ ਨਲਾਟੇ ਭਮੁਕੇ, ਮੁਤ੍ਤੇਤਿ ਓਹਨੇਤਿਤਂ॥

੪੧. ‘‘ਸਕਿਮ੍ਪਿ ਦਿਵਸਂ ਦੁਤਿਯਂ, ਤਤਿਯਂ ਚਤੁਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਚ।
ਦੂਸੇਤਿ ਮਂ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ, ਤੇਨ ਹੋਮਿ ਉਪਦ੍ਦੁਤੋ॥

੪੨. ‘‘ਮਮਂ ਉਪਦ੍ਦੁਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਯਕ੍ਖੋ ਮਂ ਇਦਮਬ੍ਰਵਿ।
‘ਨਾਸੇਹੇਤਂ ਛਵਂ ਪਾਪਂ, ਸਿਙ੍ਗੇਹਿ ਚ ਖੁਰੇਹਿ ਚ’॥

੪੩. ‘‘ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਦਾ ਯਕ੍ਖੇ, ਅਹਂ ਤਂ ਇਦਮਬ੍ਰਵਿਂ।
‘ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਮਕ੍ਖੇਸਿ ਕੁਣਪੇਨ, ਪਾਪੇਨ ਅਨਰਿਯੇਨ ਮਂ॥

੪੪. ‘‘‘ਯਦਿਹਂ ਤਸ੍ਸ ਪਕੁਪ੍ਪੇਯਜਂ, ਤਤੋ ਹੀਨਤਰੋ ਭਵੇ।
ਸੀਲਞ੍ਚ ਮੇ ਪਭਿਜ੍ਜੇਯਜ, ਵਿਞ੍ਞੂ ਚ ਗਰਹੇਯਜੁ ਮਂ॥

੪੫. ‘‘‘ਹੀਲ਼ਿਤਾ ਜੀਵਿਤਾ ਵਾਪਿ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਮਤਂ ਵਰਂ।
ਕਜਾਹਂ ਜੀਵਿਤਹੇਤੁਪਿ, ਕਾਹਾਮਿਂ ਪਰਹੇਠਨਂ’॥

੪੬. ‘‘ਮਮੇਵਾਯਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ, ਅਞ੍ਞੇਪੇਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ।
ਤੇਵ ਤਸ੍ਸ ਵਧਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਮੇ ਮੁਤ੍ਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੪੭. ‘‘ਹੀਨਮਜ੍ਝਿਮਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇ, ਸਹਨ੍ਤੋ ਅਵਮਾਨਿਤਂ।

ਏਵੰ ਲਭਤਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞੋ, ਮਨਸਾ ਯਥਾ ਪਤ੍ਥਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਮਹਿੰਸਰਾਜਚਰਿਯੰ ਪਞ੍ਚਮੰ।

## ੬. ਰੁਰੁਰਾਜਚਰਿਯਾ

੪੮. ''ਪੁਨਾਪਰੰ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਸੁਤਤ੍ਤਕਨਕਸਨ੍ਨਿਭੋ।
ਮਿਗਰਾਜਾ ਰੁਰੁਨਾਮ, ਪਰਮਸੀਲਸਮਾਹਿਤੋ॥

੪੯. ''ਰਮ੍ਮੇ ਪਦੇਸੇ ਰਮਣੀਯੇ, ਵਿਵਿਤ੍ਤੇ ਅਮਨੁਸ੍ਸਕੇ।
ਤਤ੍ਥ ਵਾਸੰ ਉਪਗਞ੍ਛਿੰ, ਗਙ੍ਗਾਕੂਲੇ ਮਨੋਰਮੇ॥

੫੦. ''ਅਥ ਉਪਰਿ ਗਙ੍ਗਾਯ, ਧਨਿਕੇਹਿ ਪਰਿਪੀਲ਼ਿਤੋ।
ਪੁਰਿਸੋ ਗਙ੍ਗਾਯ ਪਪਤਿ, 'ਜੀਵਾਮਿ ਵਾ ਮਰਾਮਿ ਵਾ'॥

੫੧. ''ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵੰ ਸੋ ਗਙ੍ਗਾਯ, ਵੁਯ੍ਹਮਾਨੋ ਮਹੋਦਕੇ।
ਰਵਨ੍ਤੋ ਕਰੁਣੰ ਰਵੰ, ਮਜ੍ਝੇ ਗਙ੍ਗਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ॥

੫੨. ''ਤਸ੍ਸਾਹੰ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾਨ, ਕਰੁਣੰ ਪਰਿਦੇਵਤੋ।
ਗਙ੍ਗਾਯ ਤੀਰੇ ਠਤ੍ਵਾਨ, ਅਪੁਚ੍ਛਿੰ 'ਕੋਸਿ ਤ੍ਵੰ ਨਰੋ'॥

੫੩. ''ਸੋ ਮੇ ਪੁਟ੍ਠੋ ਚ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਰਣੰ ਤਦਾ।
'ਧਨਿਕੇਹਿ ਭੀਤੋ ਤਸਿਤੋ, ਪਕ੍ਖਨ੍ਦੋਹੰ ਮਹਾਨਦਿੰ'॥

੫੪. ''ਤਸ੍ਸ ਕਤ੍ਵਾਨ ਕਾਰੁਞ੍ਞੰ, ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਜੀਵਿਤੰ।
ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿੰ ਤਸ੍ਸ, ਅਨ੍ਧਕਾਰਮ੍ਹਿ ਰਤ੍ਤਿਯਾ॥

੫੫. ''ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਕਾਲਮਞ੍ਞਾਯ, ਤਸ੍ਸਾਹੰ ਇਦਮਬ੍ਰਵਿਂ।
'ਏਕੰ ਤੰ ਵਰੰ ਯਾਚਾਮਿ, ਮਾ ਮੰ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਾਵਦ'॥

੫੬. ''ਨਗਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਧਨਹੇਤੁਕੋ।
ਰਾਜਾਨੰ ਸੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਉਪਗਞ੍ਛਿ ਮਮਨ੍ਤਿਕੰ॥

੫੭. ''ਯਾਵਤਾ ਕਰਣੰ ਸਬ੍ਬੰ, ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚਿਤੰ ਮਯਾ।
ਰਾਜਾ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਵਚਨੰ, ਉਸੁੰ ਤਸ੍ਸ ਪਕਪ੍ਪਯਿ।
'ਇਧੇਵ ਘਾਤਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਿੰ [ਮਿਤ੍ਤਦੂਭਿੰ (ਸੀ॰)] ਅਨਾਰਿਯੰ'॥

੫੮. ''ਤਮਹੰ ਅਨੁਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਨਿਮ੍ਮਿਨਿੰ ਮਮ ਅਤ੍ਤਨਾ।
'ਤਿਟ੍ਠਤੇਸੋ ਮਹਾਰਾਜ, ਕਾਮਕਾਰੋ ਭਵਾਮਿ ਤੇ'॥

੫੯. ‘‘ਅਨੁਰਕ੍ਖਿਂ ਮਮ ਸੀਲਂ, ਨਾਰਕ੍ਖਿਂ ਮਮ ਜੀਵਿਤਂ।
ਸੀਲਵਾ ਹਿ ਤਦਾ ਆਸਿਂ, ਬੋਧਿਯਾਯੇਵ ਕਾਰਣਾ’’ਤਿ॥

ਰੁਰੁਰਾਜਚਰਿਯਂ ਛਟ੍ਠਂ।

## ੭. ਮਾਤਙ੍ਗਚਰਿਯਾ

੬੦. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਜਟਿਲੋ ਉਗ੍ਗਤਾਪਨੋ।
ਮਾਤਙ੍ਗੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਸੀਲਵਾ ਸੁਸਮਾਹਿਤੋ॥

੬੧. ‘‘ਅਹਞ੍ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਏਕੋ, ਗਙ੍ਗਾਕੂਲੇ ਵਸਾਮੁਭੋ।
ਅਹਂ ਵਸਾਮਿ ਉਪਰਿ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਸਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ॥

੬੨. ‘‘ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨੁਕੂਲਮ੍ਹਿ, ਉਦ੍ਧਂ ਮੇ ਅਸ੍ਸਮਦ੍ਦਸ।
ਤਤ੍ਥ ਮਂ ਪਰਿਭਾਸੇਤ੍ਵਾ, ਅਭਿਸਪਿ ਮੁਦ੍ਧਫਾਲਨਂ॥

੬੩. ‘‘ਯਦਿਹਂ ਤਸ੍ਸ ਪਕੁਪ੍ਪੇਯ੍ਯਂ, ਯਦਿ ਸੀਲਂ ਨ ਗੋਪਯੇ।
ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾਨਹਂ ਤਸ੍ਸ, ਕਰੇਯ੍ਯਂ ਛਾਰਿਕਂ ਵਿਯ॥

੬੪. ‘‘ਯਂ ਸੋ ਤਦਾ ਮਂ ਅਭਿਸਪਿ, ਕੁਪਿਤੋ ਦੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ।
ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਤ੍ਥਕੇ ਨਿਪਤਿ, ਯੋਗੇਨ ਤਂ ਪਮੋਚਯਿਂ॥

੬੫. ‘‘ਅਨੁਰਕ੍ਖਿਂ ਮਮ ਸੀਲਂ, ਨਾਰਕ੍ਖਿਂ ਮਮ ਜੀਵਿਤਂ।
ਸੀਲਵਾ ਹਿ ਤਦਾ ਆਸਿਂ, ਬੋਧਿਯਾਯੇਵ ਕਾਰਣਾ’’ਤਿ॥

ਮਾਤਙ੍ਗਚਰਿਯਂ ਸਤ੍ਤਮਂ।

## ੮. ਧਮ੍ਮਦੇਵਪੁਤ੍ਤਚਰਿਯਾ

੬੬. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਮਹਾਪਕ੍ਖੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ।
ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਮਹਾਯਕ੍ਖੋ, ਸਬ੍ਬਲੋਕਾਨੁਕਮ੍ਪਕੋ॥

੬੭. ‘‘ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥੇ , ਸਮਾਦਪੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਜਨਂ।
ਚਰਾਮਿ ਗਾਮਨਿਗਮਂ, ਸਮਿਤ੍ਤੋ ਸਪਰਿਜ੍ਜਨੋ॥

੬੮. ‘‘ਪਾਪੋ ਕਦਰਿਯੋ ਯਕ੍ਖੋ, ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਦਸ ਪਾਪਕੇ।
ਸੋਪੇਤ੍ਥ ਮਹਿਯਾ ਚਰਤਿ, ਸਮਿਤ੍ਤੋ ਸਪਰਿਜ੍ਜਨੋ॥

੬੯. ‘‘ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਅਧਮ੍ਮੋ ਚ, ਉਭੋ ਪਚ੍ਚਨਿਕਾ ਮਯਂ।
ਧੁਰੇ ਧੁਰਂ ਘਟ੍ਟਯਨ੍ਤਾ, ਸਮਿਮ੍ਹਾ ਪਟਿਪਥੇ ਉਭੋ॥

੧੦. ‘‘ਕਲਹੋ ਵਤ੍ਤਤੀ ਭੇਸ੍ਮਾ, ਕਲਜਾਣਪਾਪਕਸ੍ਸ ਚ।
ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮਨਤ੍ਥਾਯ, ਮਹਾਯੁਦ੍ਧੋ ਉਪਟ੍ਠਿਤੋ॥

੧੧. ‘‘ਯਦਿਹਂ ਤਸ੍ਸ ਕੁਪ੍ਪੇਯ੍ਯਂ, ਯਦਿ ਭਿਨ੍ਦੇ ਤਪੋਗੁਣਂ।
ਸਹਪਰਿਜਨਂ ਤਸ੍ਸ, ਰਜਭੂਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯਹਂ॥

੧੨. ‘‘ਅਪਿਚਾਹਂ ਸੀਲਰਕ੍ਖਾਯ, ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾਨ ਮਾਨਸਂ।
ਸਹ ਜਨੇਨੋਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ਪਥਂ ਪਾਪਸ੍ਸ ਦਾਸਹਂ॥

੧੩. ‘‘ਸਹ ਪਥਤੋ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੇ, ਕਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬੁਤਿਂ।
ਵਿਵਰਂ ਅਦਾਸਿ ਪਥਵੀ, ਪਾਪਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਤਾਵਦੇ’’ਤਿ॥

ਧਮ੍ਮਦੇਵਪੁਤ੍ਤਚਰਿਯਂ ਅਟ੍ਠਮਂ।

## ੯. ਅਲੀਨਸਤ੍ਤੁਚਰਿਯਾ

੧੪. ‘‘ਪਞ੍ਚਾਲਰਟ੍ਠੇ ਨਗਰਵਰੇ, ਕਪਿਲਾਯਂ [ਕਮ੍ਪਿਲਾਯਂ (ਸੀ॰), ਕਪ੍ਪਿਲਾਯਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪੁਰੁਤ੍ਤਮੇ।
ਰਾਜਾ ਜਯਦ੍ਦਿਸੋ ਨਾਮ, ਸੀਲਗੁਣਮੁਪਾਗਤੋ॥

੧੫. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਅਹਂ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਸੁਤਧਮ੍ਮੋ ਸੁਸੀਲਵਾ।
ਅਲੀਨਸਤ੍ਤੋ ਗੁਣਵਾ, ਅਨੁਰਕ੍ਖਪਰਿਜਨੋ ਸਦਾ॥

੧੬. ‘‘ਪਿਤਾ ਮੇ ਮਿਗਵਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਪੋਰਿਸਾਦਂ ਉਪਾਗਮਿ।
ਸੋ ਮੇ ਪਿਤੁਮਗ੍ਗਹੇਸਿ, ‘ਭਕ੍ਖੋਸਿ ਮਮ ਮਾ ਚਲਿ’॥

੧੭. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭੀਤੋ ਤਸਿਤਵੇਧਿਤੋ।
ਊਰੁਕ੍ਖਮ੍ਭੋ ਅਹੁ ਤਸ੍ਸ, ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਪੋਰਿਸਾਦਕਂ॥

੧੮. ‘‘ਮਿਗਵਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੁਞ੍ਚਸ੍ਸੁ, ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਮਨਂ ਪੁਨ।
ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਪਿਤਾ ਆਮਨ੍ਤਯੀ ਮਮਂ॥

੧੯. ‘‘‘ਰਜ੍ਜਂ ਪੁਤ੍ਤ ਪਟਿਪਜ੍ਜ, ਮਾ ਪਮਜ੍ਜਿ ਪੁਰਂ ਇਦਂ।
ਕਤਂ ਮੇ ਪੋਰਿਸਾਦੇਨ, ਮਮ ਆਗਮਨਂ ਪੁਨ’॥

੨੦. ‘‘ਮਾਤਾਪਿਤੂ ਚ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾਨ ਅਤ੍ਤਨਾ।
ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਧਨੁਂ ਖਗ੍ਗਂ, ਪੋਰਿਸਾਦਂ ਉਪਾਗਮਿਂ॥

੨੧. ‘‘ਸਸਤ੍ਥਹਤ੍ਥੂਪਗਤਂ, ਕਦਾਚਿ ਸੋ ਤਸਿਸ੍ਸਤਿ।
ਤੇਨ ਭਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ ਸੀਲਂ, ਪਰਿਤ੍ਤਾਸਂ [ਪਰਿਤਾਸਂ (ਸੀ॰)] ਕਤੇ ਮਯਿ॥

੮੨. ‘‘ਸੀਲਖਣ੍ਡਭਯਾ ਮਯ੍ਹੰ, ਤਸ੍ਸ ਦੇਸ੍ਸੰ ਨ ਬਜਾਹਰਿੰ।
ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹਿਤਵਾਦੀ, ਇਦੰ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵਿਂ॥

੮੩. ‘‘‘ਉਜ੍ਜਾਲੇਹਿ ਮਹਾਅਗ੍ਗਿੰ, ਪਪਤਿਸ੍ਸਾਮਿ ਰੁਕ੍ਖਤੋ।
ਤ੍ਵੰ ਪਕ੍ਕਕਾਲਮਞ੍ਞਾਯ [ਸੁਪਕ੍ਕਕਾਲਮਞ੍ਞਾਯ (ਪੀ॰)], ਭਕ੍ਖਯ ਮੰ ਪਿਤਾਮਹ’॥

੮੪. ‘‘ਇਤਿ ਸੀਲਵਤੰ ਹੇਤੁ, ਨਾਰਕ੍ਖਿੰ ਮਮ ਜੀਵਿਤੰ।
ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿੰ ਚਹੰ ਤਸ੍ਸ, ਸਦਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਿਕ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਅਲੀਨਸਤ੍ਤੁਚਰਿਯੰ ਨਵਮੰ।

## ੧੦. ਸਙ੍ਖਪਾਲਚਰਿਯਾ

੮੫. ‘‘ਪੁਨਾਪਰੰ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਸਙ੍ਖਪਾਲੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ।
ਦਾਠਾਵੁਧੋ ਘੋਰਵਿਸੋ, ਦ੍ਵਿਜਿਵ੍ਹੋ ਉਰਗਾਧਿਭੂ॥

੮੬. ‘‘ਚਤੁਪ੍ਪਥੇ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇ, ਨਾਨਾਜਨਸਮਾਕੁਲੇ।
ਚਤੁਰੋ ਅਙ੍ਗੇ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ, ਤਤ੍ਥ ਵਾਸਮਕਪ੍ਪਯਿੰ॥

੮੭. ‘‘ਛਵਿਯਾ ਚਮ੍ਮੇਨ ਮੰਸੇਨ, ਨਹਾਰੁਅਟ੍ਠਿਕੇਹਿ ਵਾ।
ਯਸ੍ਸ ਏਤੇਨ ਕਰਣੀਯੰ, ਦਿਨ੍ਨੰਯੇਵ ਹਰਾਤੁ ਸੋ॥

੮੮. ‘‘ਅਦ੍ਦਸੰਸੁ ਭੋਜਪੁਤ੍ਤਾ, ਖਰਾ ਲੁਦ੍ਦਾ ਅਕਾਰੁਣਾ।
ਉਪਗਞ੍ਛੁੰ ਮਮੰ ਤਤ੍ਥ, ਦਣ੍ਡਮੁਗ੍ਗਰਪਾਣਿਨੋ॥

੮੯. ‘‘ਨਾਸਾਯ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ, ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠੇ ਪਿਟ੍ਠਿਕਣ੍ਟਕੇ।
ਕਾਜੇ ਆਰੋਪਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਭੋਜਪੁਤ੍ਤਾ ਹਰਿੰਸੁ ਮੰ॥

੯੦. ‘‘ਸਸਾਗਰਨ੍ਤੰ ਪਥਵਿਂ, ਸਕਾਨਨੰ ਸਪਬ੍ਬਤੰ।
ਇਚ੍ਛਮਾਨੋ ਚਹੰ ਤਤ੍ਥ, ਨਾਸਾਵਾਤੇਨ ਝਾਪਯੇ॥

੯੧. ‘‘ਸੂਲੇਹਿ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੇ, ਕੋਟ੍ਟਯਨ੍ਤੇਪਿ ਸਤ੍ਤਿਭਿ।
ਭੋਜਪੁਤ੍ਤੇ ਨ ਕੁਪ੍ਪਾਮਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਸੀਲਪਾਰਮੀ’’ਤਿ॥

ਸਙ੍ਖਪਾਲਚਰਿਯੰ ਦਸਮੰ।

ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

ਹਤ੍ਥਿਨਾਗੋ ਭੂਰਿਦਤ੍ਤੋ, ਚਮ੍ਪੇਯ੍ਯੋ ਬੋਧਿ ਮਹਿੰਸੋ।

ਰੁਰੁ ਮਾਤਙ੍ਗੋ ਧਮ੍ਮੋ ਚ, ਅਤ੍ਰਜੋ ਚ ਜਯਦ੍ਦਿਸੋ॥

ਏਤੇ ਨਵ ਸੀਲਬਲਾ, ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾ ਪਦੇਸਿਕਾ।
ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ, ਸੀਲਾਨਿ ਅਨੁਰਕ੍ਖਿਸਂ॥

ਸਙ੍ਖਪਾਲਸ੍ਸ ਮੇ ਸਤੋ, ਸਬ੍ਬਕਾਲਮ੍ਪਿ ਜੀਵਿਤਂ।
ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਿਯ੍ਯਾਤਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਸੀਲਪਾਰਮੀਤਿ॥

ਸੀਲਪਾਰਮਿਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

# ੩. ਯੁਧਞ੍ਜਯਵਗ੍ਗੋ

## ੧. ਯੁਧਞ੍ਜਯਚਰਿਯਾ

੧. ''ਯਦਾਹੰ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਯੁਧਞ੍ਜਯੋ।
ਉਸ੍ਸਾਵਬਿਨ੍ਦੂੰ ਸੂਰਿਯਾਤਪੇ, ਪਤਿਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸੰਵਿਜਿੰ॥

੨. ''ਤਞ੍ਞੇਵਾਧਿਪਤਿੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਸੰਵੇਗਮਨੁਬ੍ਰੂਹਯਿੰ।
ਮਾਤਾਪਿਤੂ ਚ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਮਨੁਯਾਚਹੰ॥

੩. ''ਯਾਚਨ੍ਤਿ ਮੰ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ, ਸਨੇਗਮਾ ਸਰਟ੍ਠਕਾ।
'ਅਜ੍ਜੇਵ ਪੁਤ੍ਤ ਪਟਿਪਜ੍ਜ, ਇਦ੍ਧੰ ਫੀਤੰ ਮਹਾਮਹਿੰ'॥

੪. ''ਸਰਾਜਕੇ ਸਹੋਰੋਧੇ, ਸਨੇਗਮੇ ਸਰਟ੍ਠਕੇ।
ਕਰੁਣੰ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੇ, ਅਨਪੇਕ੍ਖੋਵ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿੰ॥

੫. ''ਕੇਵਲੰ ਪਥਵਿੰ ਰਜ੍ਜੰ, ਞਾਤਿਪਰਿਜਨੰ ਯਸੰ।
ਚਜਮਾਨੇ ਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿੰ, ਬੋਧਿਯਾਯੇਵ ਕਾਰਣਾ॥

੬. ''ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਨ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸਾ, ਨਪਿ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸੰ ਮਹਾਯਸੰ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਿਯੰ ਮਯ੍ਹੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਰਜ੍ਜੰ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਯੁਧਞ੍ਜਯਚਰਿਯੰ ਪਠਮੰ।

## ੨. ਸੋਮਨਸ੍ਸਚਰਿਯਾ

੭. ''ਪੁਨਾਪਰੰ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਇਨ੍ਦਪਤ੍ਥੇ ਪੁਰੁਤ੍ਤਮੇ।
ਕਾਮਿਤੋ ਦਯਿਤੋ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਸੋਮਨਸ੍ਸੋਤਿ ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ॥

੮. ''ਸੀਲਵਾ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਕਲ੍ਯਾਣਪਟਿਭਾਨਵਾ।
ਵੁਡ੍ਢਾਪਚਾਯੀ ਹਿਰੀਮਾ, ਸਙ੍ਗਹੇਸੁ ਚ ਕੋਵਿਦੋ॥

੯. ''ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਪਤਿਕਰੋ, ਅਹੋਸਿ ਕੁਹਕਤਾਪਸੋ।
ਆਰਾਮੰ ਮਾਲਾਵਚ੍ਛਞ੍ਚ, ਰੋਪਯਿਤ੍ਵਾਨ ਜੀਵਤਿ॥

੧੦. ''ਤਮਹੰ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਕੁਹਕੰ, ਥੁਸਰਾਸਿੰਵ ਅਤਣ੍ਡੁਲੰ।
ਦੁਮੰਵ ਅਨ੍ਤੋ ਸੁਸਿਰੰ, ਕਦਲਿੰਵ ਅਸਾਰਕੰ॥

੧੧. ''ਨਤ੍ਥਿਮਸ੍ਸ ਸਤੰ ਧਮ੍ਮੋ, ਸਾਮਞ੍ਞਾਪਗਤੋ ਅਯੰ।

ਹਿਰੀਸੁਕ੍ਕਧਮ੍ਮਜਹਿਤੋ, ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿਕਾਰਣਾ॥

**੧੨**. ‘‘ਕੁਪਿਤੋ ਅਹੁ [ਅਹੋਸਿ (ਸੀ॰), ਆਸਿ (ਸਜਾ॰)] ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੋ, ਅਟਵੀਹਿ ਪਰਨ੍ਤਿਹਿ।
ਤੰ ਨਿਸੇਧੇਤੁੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ, ਅਨੁਸਾਸਿ ਪਿਤਾ ਮਮੰ॥

**੧੩**. ‘‘‘ਮਾ ਪਮਜ੍ਜਿ ਤੁਵੰ ਤਾਤ, ਜਟਿਲੰ ਉਗ੍ਗਤਾਪਨੰ।
ਯਦਿਚ੍ਛਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਹਿ, ਸਬ੍ਬਕਾਮਦਦੋ ਹਿ ਸੋ’॥

**੧੪**. ‘‘ਤਮਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨੁਪਟ੍ਠਾਨੰ, ਇਦੰ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵਿ।
‘ਕਚ੍ਚਿ ਤੇ ਗਹਪਤਿ ਕੁਸਲੰ, ਕਿੰ ਵਾ ਤੇ ਆਹਰੀਯਤੁ’॥

**੧੫**. ‘‘ਤੇਨ ਸੋ ਕੁਪਿਤੋ ਆਸਿ, ਕੁਹਕੋ ਮਾਨਨਿਸ੍ਸਿਤੋ।
‘ਘਾਤਾਪੇਮਿ ਤੁਵੰ ਅਜ੍ਜ, ਰਟ੍ਠਾ ਪਬ੍ਬਾਜਯਾਮਿ ਵਾ’॥

**੧੬**. ‘‘ਨਿਸੇਧਯਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੰ, ਰਾਜਾ ਕੁਹਕਮਬ੍ਰਵਿ।
‘ਕਚ੍ਚਿ ਤੇ ਭਨ੍ਤੇ ਖਮਨੀਯੰ, ਸਮ੍ਮਾਨੋ ਤੇ ਪਵਤ੍ਤਿਤੋ’॥

**੧੭**. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਤੀ ਪਾਪੋ, ਕੁਮਾਰੋ ਯਥਾ ਨਾਸਿਯੋ।
ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਆਣਾਪੇਸਿ ਮਹੀਪਤਿ॥

**੧੮**. ‘‘‘ਸੀਸੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਕਤ੍ਵਾਨ ਚਤੁਖਣ੍ਡਿਕੰ।
ਰਥਿਯਾ ਰਥਿਯੰ ਦਸ੍ਸੇਥ, ਸਾ ਗਤਿ ਜਟਿਲਹੀਲ਼ਿਤਾ’॥

**੧੯**. ‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਾਰਣਿਕਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਚਣ੍ਡਾ ਲੁਦ੍ਦਾ ਅਕਾਰੁਣਾ।
ਮਾਤੁਅਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ, ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਨਯਨ੍ਤਿ ਮੰ॥

**੨੦**. ‘‘ਤੇਸਾਹੰ ਏਵਮਵਚੰ, ਬਨ੍ਧਤੰ ਗਾਲ਼੍ਹਬਨ੍ਧਨੰ।
‘ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਥ ਮੰ ਖਿਪ੍ਪੰ, ਰਾਜਕਿਰਿਯਾਨਿ ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ’॥

**੨੧**. ‘‘ਤੇ ਮੰ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸਯਿੰਸੁ, ਪਾਪਸ੍ਸ ਪਾਪਸੇਵਿਨੋ।
ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਤੰ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸਿੰ, ਮਮਞ੍ਚ ਵਸਮਾਨਯਿੰ॥

**੨੨**. ‘‘ਸੋ ਮੰ ਤਤ੍ਥ ਖਮਾਪੇਸਿ, ਮਹਾਰਜ੍ਜਮਦਾਸਿ ਮੇ।
ਸੋਹੰ ਤਮੰ ਦਾਲਯਿਤ੍ਵਾ, ਪਬ੍ਬਜਿੰ ਅਨਗਾਰਿਯੰ॥

**੨੩**. ‘‘ਨ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸੰ ਮਹਾਰਜ੍ਜੰ, ਕਾਮਭੋਗੋ ਨ ਦੇਸ੍ਸਿਯੋ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਿਯੰ ਮਯ੍ਹੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਰਜ੍ਜੰ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਸੋਮਨਸ੍ਸਚਰਿਯੰ ਦੁਤਿਯੰ।

## ੩. ਅਯੋਘਰਚਰਿਯਾ

**੨੪**. ‘‘ਪੁਨਾਪਰੰ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਕਾਸਿਰਾਜਸ੍ਸ ਅਤ੍ਰਜੋ।
ਅਯੋਘਰਮ੍ਹਿ ਸੰਵਡ੍ਢੋ, ਨਾਮੇਨਾਸਿ ਅਯੋਘਰੋ॥

**੨੫**. ‘‘ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਜੀਵਿਤੋ ਲਦ੍ਧੋ, ਸੰਪੀਲ਼ੇ ਪਤਿਪੋਸਿਤੋ।
ਅਜ੍ਜੇਵ ਪੁਤ੍ਤ ਪਟਿਪਜ੍ਜ, ਕੇਵਲੰ ਵਸੁਧੰ ਇਮੰ॥

**੨੬**. ‘‘ਸਰਟ੍ਠਕੰ ਸਨਿਗਮੰ, ਸਜਨੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵ ਖਤ੍ਤਿਯੰ।
ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਇਦੰ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵਿ॥

**੨੭**. ‘‘‘ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਹਿਯਾ ਸਤ੍ਤਾ, ਹੀਨਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮਾ।
ਨਿਰਾਰਕ੍ਖਾ ਸਕੇ ਗੇਹੇ, ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ ਸਕਞਾਤਿਭਿ॥

**੨੮**. ‘‘‘ਇਦੰ ਲੋਕੇ ਉਤ੍ਤਰਿਯੰ, ਸੰਪੀਲ਼ੇ ਮਮ ਪੋਸਨੰ।
ਅਯੋਘਰਮ੍ਹਿ ਸੰਵਡ੍ਢੋ, ਅਪ੍ਪਭੇ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯੇ॥

**੨੯**. ‘‘‘ਪੂਤਿਕੁਣਪਸਮ੍ਪੁਣ੍ਣਾ, ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁ ਕੁਚ੍ਛਿਤੋ।
ਤਤੋ ਘੋਰਤਰੇ ਦੁਕ੍ਖੇ, ਪੁਨ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਯੋਘਰੇ॥

**੩੦**. ‘‘‘ਯਦਿਹੰ ਤਾਦਿਸੰ ਪਤ੍ਵਾ, ਦੁਕ੍ਖੰ ਪਰਮਦਾਰੁਣੰ।
ਰਜ੍ਜੇਸੁ ਯਦਿ ਰਜ੍ਜਾਮਿ [ਰਞ੍ਜਾਮਿ (ਸੀ॰)], ਪਾਪਾਨੰ ਉਤ੍ਤਮੋ ਸਿਯੰ॥

**੩੧**. ‘‘‘ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਮ੍ਹਿ ਕਾਯੇਨ, ਰਜ੍ਜੇਨਮ੍ਹਿ ਅਨਤ੍ਥਿਕੋ।
ਨਿਬ੍ਬੁਤਿੰ ਪਰਿਯੇਸਿਸ੍ਸੰ, ਯਤ੍ਥ ਮੰ ਮਚ੍ਚੁ ਨ ਮਦ੍ਦਯੇ’॥

**੩੨**. ‘‘ਏਵਾਹੰ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਵਿਰਵਨ੍ਤੇ ਮਹਾਜਨੇ।
ਨਾਗੋਵ ਬਨ੍ਧਨੰ ਛੇਤ੍ਵਾ, ਪਾਵਿਸਿੰ ਕਾਨਨੰ ਵਨੰ॥

**੩੩**. ‘‘ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਨ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸਾ, ਨਪਿ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸੰ ਮਹਾਯਸੰ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਿਯੰ ਮਯ੍ਹੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਰਜ੍ਜੰ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਅਯੋਘਰਚਰਿਯੰ ਤਤਿਯੰ।

## ੪. ਭਿਸਚਰਿਯਾ

**੩੪**. ‘‘ਪੁਨਾਪਰੰ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਕਾਸੀਨੰ ਪੁਰਵਰੁਤ੍ਤਮੇ।
ਭਗਿਨੀ ਚ ਭਾਤਰੋ ਸਤ੍ਤ, ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸੋਤ੍ਥਿਯੇ ਕੁਲੇ॥

**੩੫**. ‘‘ਏਤੇਸੰ ਪੁਬ੍ਬਜੋ ਆਸਿੰ, ਹਿਰੀਸੁਕ੍ਕਮੁਪਾਗਤੋ।

ਭਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਯਤੋ, ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਭਿਰਤੋ ਅਹਂ॥

੩੬. ‘‘ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਪਹਿਤਾ, ਸਹਾਯਾ ਏਕਮਾਨਸਾ।
ਕਾਮੇਹਿ ਮਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ, ‘ਕੁਲਵਂਸਂ ਧਰੇਹਿ’ਤਿ॥

੩੭. ‘‘ਯਂ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਗਿਹੀਧਮ੍ਮੇ ਸੁਖਾਵਹਂ।
ਤਂ ਮੇ ਅਹੋਸਿ ਕਠਿਨਂ, ਤਤ੍ਤ [ਸਨ੍ਤਤ੍ਤ (ਕ॰)] ਫਾਲਸਮਂ ਵਿਯ॥

੩੮. ‘‘ਤੇ ਮਂ ਤਦਾ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਂ, ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ਪਤ੍ਥਿਤਂ ਮਮ।
‘ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਪਤ੍ਥਯਸੇ ਸਮ੍ਮ, ਯਦਿ ਕਾਮੇ ਨ ਭੁਞ੍ਜਸਿ’॥

੩੯. ‘‘ਤੇਸਾਹਂ ਏਵਮਵਚਂ, ਅਤ੍ਥਕਾਮੋ ਹਿਤੇਸਿਨਂ।
‘ਨਾਹਂ ਪਤ੍ਥੇਮਿ ਗਿਹੀਭਾਵਂ, ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਭਿਰਤੋ ਅਹਂ’॥

੪੦. ‘‘ਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਪਿਤੁਮਾਤੁ ਚ ਸਾਵਯੁਂ।
ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਏਵਮਾਹੁ, ‘ਸਬ੍ਬੇਵ ਪਬ੍ਬਜਾਮ ਭੋ’॥

੪੧. ‘‘ਉਭੋ ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਮਯ੍ਹਂ, ਭਗਿਨੀ ਚ ਸਤ੍ਤ ਭਾਤਰੋ।
ਅਮਿਤਧਨਂ ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾ, ਪਾਵਿਸਿਮ੍ਹਾ ਮਹਾਵਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਭਿਸਚਰਿਯਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

### ੫. ਸੋਣਪਣ੍ਡਿਤਚਰਿਯਾ

੪੨. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਨਗਰੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਡ੍ਢਨੇ।
ਤਤ੍ਥ ਕੁਲਵਰੇ ਸੇਟ੍ਠੇ, ਮਹਾਸਾਲੇ ਅਜਾਯਹਂ॥

੪੩. ‘‘ਤਦਾਪਿ ਲੋਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨ, ਅਨ੍ਧੀਭੂਤਂ ਤਮੋਤ੍ਥਟਂ।
ਚਿਤ੍ਤਂ ਭਵਤੋ ਪਤਿਕੁਟਤਿ, ਤੁਤ੍ਤਵੇਗਹਤਂ ਵਿਯ॥

੪੪. ‘‘ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਵਿਵਿਧਂ ਪਾਪਂ, ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹਂ ਤਦਾ।
‘ਕਦਾਹਂ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ, ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਕਾਨਨਂ’॥

੪੫. ‘‘ਤਦਾਪਿ ਮਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸੁਂ, ਕਾਮਭੋਗੇਹਿ ਞਾਤਯੋ।
ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਛਨ੍ਦਮਾਚਿਕ੍ਖਿਂ, ‘ਮਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਥ ਤੇਹਿ ਮਂ’॥

੪੬. ‘‘ਯੋ ਮੇ ਕਨਿਟ੍ਠਕੋ ਭਾਤਾ, ਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮਾਸਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਸੋਪਿ ਮਂ ਅਨੁਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਸਮਰੋਚਯਿ॥

੪੭. ‘‘ਅਹਂ ਸੋਣੋ ਚ ਨਨ੍ਦੋ ਚ, ਉਭੋ ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਮਮ।

ਤਦਾਪਿ ਭੋਗੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ, ਪਾਵਿਸਿਮ੍ਹਾ ਮਹਾਵਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਸੋਣਪਣ੍ਡਿਤਚਰਿਯਂ ਪਞ੍ਚਮਂ।

## ੬. ਤੇਮਿਯਚਰਿਯਾ

**੪੮**. ''ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਕਾਸਿਰਾਜਸ੍ਸ ਅਤ੍ਰਜੋ।
ਮੂਗਪਕ੍ਖੋਤਿ ਨਾਮੇਨ, ਤੇਮਿਯੋਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ ਮਂ॥

**੪੯**. ''ਸੋਲ਼ਸਿਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਪੁਮੋ ਤਦਾ [ਸਦਾ (ਸੀ॰)]।
ਅਹੋਰਤ੍ਤਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ, ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਅਹਮੇਕਕੋ॥

**੫੦**. ''ਕਿਚ੍ਛਾ ਲਦ੍ਧਂ ਪਿਯਂ ਪੁਤ੍ਤਂ, ਅਭਿਜਾਤਂ ਜੁਤਿਨ੍ਧਰਂ।
ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਧਾਰਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਸਯਨੇ ਪੋਸੇਤਿ ਮਂ ਪਿਤਾ॥

**੫੧**. ''ਨਿਦ੍ਦਾਯਮਾਨੋ ਸਯਨਵਰੇ, ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾਨਹਂ ਤਦਾ।
ਅਦ੍ਦਸਂ ਪਣ੍ਡਰਂ ਛਤ੍ਤਂ, ਯੇਨਾਹਂ ਨਿਰਯਂ ਗਤੋ॥

**੫੨**. ''ਸਹ ਦਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਮੇ ਛਤ੍ਤਂ, ਤਾਸੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਭੇਰਵੋ।
ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ, 'ਕਥਾਹਂ ਇਮਂ ਮੁਞ੍ਚਿਸ੍ਸਂ'॥

**੫੩**. ''ਪੁਬ੍ਬਸਾਲੋਹਿਤਾ ਮਯ੍ਹਂ, ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਥਕਾਮਿਨੀ।
ਸਾ ਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਦੁਕ੍ਖਿਤਂ, ਤੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਯੋਜਯਿ॥

**੫੪**. '''ਮਾ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚਯਂ ਵਿਭਾਵਯ, ਬਾਲਮਤੋ ਭਵ ਸਬ੍ਬਪਾਣਿਨਂ।
ਸਬ੍ਬੋ ਤਂ ਜਨੋ ਓਚਿਨਾਯਤੁ, ਏਵਂ ਤਵ ਅਤ੍ਥੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ'॥

**੫੫**. ''ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾਯਹਂ ਤਸ੍ਸਾ, ਇਦਂ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵਿਂ।
'ਕਰੋਮਿ ਤੇ ਤਂ ਵਚਨਂ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਭਣਸਿ ਦੇਵਤੇ।

ਅਤ੍ਥਕਾਮਾਸਿ ਮੇ ਅਮ੍ਮ, ਹਿਤਕਾਮਾਸਿ ਦੇਵਤੇ'॥

**੫੬**. ''ਤਸ੍ਸਾਹਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਸਾਗਰੇਵ ਥਲਂ ਲਭਿਂ।
ਹਟ੍ਠੋ ਸਂਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ, ਤਯੋ ਅਙ੍ਗੇ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਂ॥

**੫੭**. ''ਮੂਗੋ ਅਹੋਸਿਂ ਬਧਿਰੋ, ਪਕ੍ਖੋ ਗਤਿਵਿਵਜ੍ਜਿਤੋ।
ਏਤੇ ਅਙ੍ਗੇ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ, ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਸੋਲ਼ਸਂ ਵਸਿਂ॥

**੫੮**. ''ਤਤੋ ਮੇ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਚ, ਜਿਵ੍ਹਂ ਸੋਤਞ੍ਚ ਮਦ੍ਦਿਯ।
ਅਨੂਨਤਂ ਮੇ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ, 'ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ'ਤਿ ਨਿਨ੍ਦਿਸੁਂ॥

੫੯. ‘‘ਤਤੋ ਜਾਨਪਦਾ ਸਬ੍ਬੇ, ਸੇਨਾਪਤਿਪੁਰੋਹਿਤਾ।
ਸਬ੍ਬੇ ਏਕਮਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਛਡ੍ਡਨੰ ਅਨੁਮੋਦਿਸੁੰ॥

੬੦. ‘‘ਸੋਹੰ ਤੇਸੰ ਮਤਿੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਹਟ੍ਠੋ ਸੰਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ।
ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਤਪੋਚਿਣ੍ਣੋ, ਸੋ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ ਸਮਿਜ੍ਝਥ॥

੬੧. ‘‘ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ, ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਵੇਠਨੰ।
ਛਤ੍ਤੇਨ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ, ਕਾਰੇਸੁੰ ਪੁਰੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ॥

੬੨. ‘‘ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਧਾਰਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਉਗ੍ਗਤੇ ਰਵਿਮਣ੍ਡਲੇ।
ਰਥੇਨ ਮੰ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ, ਸਾਰਥੀ ਵਨਮੁਪਾਗਮਿ॥

੬੩. ‘‘ਏਕੋਕਾਸੇ ਰਥੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਸਜ੍ਜਸ੍ਸੰ ਹਤ੍ਥਮੁਚ੍ਚਿਤੋ [ਹਤ੍ਥਮੁਞ੍ਚਿਤੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]।
ਸਾਰਥੀ ਖਣਤੀ ਕਾਸੁੰ, ਨਿਖਾਤੁੰ ਪਥਵਿਯਾ ਮਮੰ॥

੬੪. ‘‘ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਮਧਿਟ੍ਠਾਨੰ, ਤਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਵਿਵਿਧਕਾਰਣਾ।
ਨ ਭਿਨ੍ਦਿੰ ਤਮਧਿਟ੍ਠਾਨੰ, ਬੋਧਿਯਾਯੇਵ ਕਾਰਣਾ॥

੬੫. ‘‘ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਨ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸਾ, ਅਤ੍ਤਾ ਮੇ ਨ ਚ ਦੇਸ੍ਸਿਯੋ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਿਯੰ ਮਯ੍ਹੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਹਿੰ॥

੬੬. ‘‘ਏਤੇ ਅਙ੍ਗੇ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ, ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਸੋਲ਼ਸੰ ਵਸਿੰ।
ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੇਨ ਮੇ ਸਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮੀ’’ਤਿ॥

ਤੇਮਿਯਚਰਿਯੰ ਛਟ੍ਠੰ।

## ੭. ਕਪਿਰਾਜਚਰਿਯਾ

੬੭. ‘‘ਯਦਾ ਅਹੰ ਕਪਿ ਆਸਿੰ, ਨਦੀਕੂਲੇ ਦਰੀਸਯੇ।
ਪੀਲ਼ਿਤੋ ਸੁਸੁਮਾਰੇਨ, ਗਮਨੰ ਨ ਲਭਾਮਹੰ॥

੬੮. ‘‘ਯਮ੍ਹੋਕਾਸੇ ਅਹੰ ਠਤ੍ਵਾ, ਓਰਾ ਪਾਰੰ ਪਤਾਮਹੰ।
ਤਤ੍ਥਚ੍ਛਿ ਸਤ੍ਤੁ ਵਧਕੋ, ਕੁਮ੍ਭੀਲੋ ਲੁਦ੍ਦਦਸ੍ਸਨੋ॥

੬੯. ‘‘ਸੋ ਮੰ ਅਸੰਸਿ ‘ਏਹੀ’ਤਿ, ‘ਅਹੰਪੇਮੀ’ਤਿ ਤੰ ਵਤਿੰ।
ਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕਮਕ੍ਕਮ੍ਮ, ਪਰਕੂਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿੰ॥

੭੦. ‘‘ਨ ਤਸ੍ਸ ਅਲਿਕੰ ਭਣਿਤੰ, ਯਥਾ ਵਾਚੰ ਅਕਾਸਹੰ।
ਸਚ੍ਚੇਨ ਮੇ ਸਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮੀ’’ਤਿ॥

ਕਪਿਰਾਜਚਰਿਯਂ ਸਤ੍ਤਮਂ।

## ੮. ਸਚ੍ਚਤਾਪਸਚਰਿਯਾ

੭੧. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਤਾਪਸੋ ਸਚ੍ਚਸਵ੍ਹਯੋ।
ਸਚ੍ਚੇਨ ਲੋਕਂ ਪਾਲੇਸਿਂ, ਸਮਗ੍ਗਂ ਜਨਮਕਾਸਹ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਸਚ੍ਚਤਾਪਸਚਰਿਯਂ ਅਟ੍ਠਮਂ।

## ੯. ਵਟ੍ਟਪੋਤਕਚਰਿਯਾ

੭੨. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਮਗਧੇ ਵਟ੍ਟਪੋਤਕੋ।
ਅਜਾਤਪਕ੍ਖੋ ਤਰੁਣੋ, ਮਂਸਪੇਸਿ ਕੁਲਾਵਕੇ॥

੭੩. ‘‘ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨਾਹਰਿਤ੍ਵਾ [ਮੁਖਤੁਣ੍ਡੇਨਾਹਰਿਤ੍ਵਾ (ਸੀ॰)], ਮਾਤਾ ਪੋਸਯਤੀ ਮਮਂ।
ਤਸ੍ਸਾ ਫਸ੍ਸੇਨ ਜੀਵਾਮਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਕਾਯਿਕਂ ਬਲਂ॥

੭੪. ‘‘ਸਂਵਚ੍ਛਰੇ ਗਿਮ੍ਹਸਮਯੇ, ਦਵਡਾਹੋ [ਵਨਦਾਹੋ (ਕ॰)] ਪਦਿਪ੍ਪਤਿ।
ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਪਾਵਕੋ ਕਣ੍ਹਵਤ੍ਤਨੀ॥

੭੫. ‘‘ਧਮਧਮਾ ਇਤਿਏਵਂ, ਸਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸਿਖੀ।
ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਝਾਪੇਨ੍ਤੋ, ਅਗ੍ਗਿ ਮਮਮੁਪਾਗਮਿ॥

੭੬. ‘‘ਅਗ੍ਗਿਵੇਗਭਯਾਤੀਤਾ, ਤਸਿਤਾ ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਮਮ।
ਕੁਲਾਵਕੇ ਮਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ, ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਮੋਚਯੁਂ॥

੭੭. ‘‘ਪਾਦੇ ਪਕ੍ਖੇ ਪਜਹਾਮਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਕਾਯਿਕਂ ਬਲਂ।
ਸੋਹਂ ਅਗਤਿਕੋ ਤਤ੍ਥ, ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹਂ ਤਦਾ॥

੭੮. ‘‘‘ਯੇਸਾਹਂ ਉਪਧਾਵੇਯਜਂ, ਭੀਤੋ ਤਸਿਤਵੇਧਿਤੋ।
ਤੇ ਮਂ ਓਹਾਯ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਕਥਂ ਮੇ ਅਜ੍ਜ ਕਾਤਵੇ॥

੭੯. ‘‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੇ ਸੀਲਗੁਣੋ, ਸਚ੍ਚਂ ਸੋਚੇਯਜਨੁਦ੍ਦਯਾ।
ਤੇਨ ਸਚ੍ਚੇਨ ਕਾਹਾਮਿ, ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

੮੦. ‘‘‘ਆਵੇਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਬਲਂ, ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਕੇ ਜਿਨੇ।
ਸਚ੍ਚਬਲਮਵਸ੍ਸਾਯ, ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਮਕਾਸਹਂ॥

੮੧. ‘‘‘ਸਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਖਾ ਅਪਤਨਾ, ਸਨ੍ਤਿ ਪਾਦਾ ਅਵਞ੍ਚਨਾ।
ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਚ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ, ਜਾਤਵੇਦ ਪਟਿਕ੍ਕਮ’॥

੮੨. ''ਸਹਸਚ੍ਚੇ ਕਤੇ ਮਯ੍ਹੰ, ਮਹਾਪਜ੍ਜਲਿਤੋ ਸਿਖੀ।
ਵਜ੍ਜੇਸਿ ਸੋਲ਼ਸਕਰੀਸਾਨਿ, ਉਦਕੰ ਪਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਸਿਖੀ।
ਸਚ੍ਚੇਨ ਮੇ ਸਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥

ਵਟ੍ਟਪੋਤਕਚਰਿਯੰ ਨਵਮੰ।

## ੧੦. ਮਚ੍ਛਰਾਜਚਰਿਯਾ

੮੩. ''ਪੁਨਾਪਰੰ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਮਚ੍ਛਰਾਜਾ ਮਹਾਸਰੇ।
ਉਣ੍ਹੇ ਸੂਰਿਯਸਨ੍ਤਾਪੇ, ਸਰੇ ਉਦਕ ਖੀਯਥ॥

੮੪. ''ਤਤੋ ਕਾਕਾ ਚ ਗਿਜ੍ਝਾ ਚ, ਕਙ੍ਕਾ [ਬਕਾ (ਸੀ॰)] ਕੁਲਲਸੇਨਕਾ।
ਭਕ੍ਖਯਨ੍ਤਿ ਦਿਵਾਰਤ੍ਤਿੰ, ਮਚ੍ਛੇ ਉਪਨਿਸੀਦਿਯ॥

੮੫. ''ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹੰ ਤਤ੍ਥ, ਸਹ ਞਾਤੀਹਿ ਪੀਲ਼ਿਤੋ।
'ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਉਪਾਯੇਨ, ਞਾਤੀ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੋਚਯੇ'॥

੮੬. ''ਵਿਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਤ੍ਥੰ, ਸਚ੍ਚੰ ਅਦ੍ਦਸ ਪਸ੍ਸਯੰ।
ਸਚ੍ਚੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਮੋਚੇਸਿੰ, ਞਾਤੀਨੰ ਤੰ ਅਤਿਕ੍ਖਯੰ॥

੮੭. ''ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤੰ ਧਮ੍ਮੰ, ਪਰਮਤ੍ਥੰ ਵਿਚਿਨ੍ਤਯੰ।
ਅਕਾਸਿ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯੰ, ਯੰ ਲੋਕੇ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤੰ॥

੮੮. '''ਯਤੋ ਸਰਾਮਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ, ਯਤੋ ਪਤ੍ਤੋਸ੍ਮਿ ਵਿਞ੍ਞੁਤੰ।
ਨਾਭਿਜਾਨਾਮਿ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਏਕਪਾਣਮ੍ਪਿ ਹਿੰਸਿਤੰ॥

੮੯. '''ਏਤੇਨ ਸਚ੍ਚਵਜ੍ਜੇਨ, ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨੋ ਅਭਿਵਸ੍ਸਤੁ।
ਅਭਿਤ੍ਥਨਯ ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨ, ਨਿਧਿੰ ਕਾਕਸ੍ਸ ਨਾਸਯ।
ਕਾਕੰ ਸੋਕਾਯ ਰਨ੍ਧੇਹਿ, ਮਚ੍ਛੇ ਸੋਕਾ ਪਮੋਚਯ'॥

੯੦. ''ਸਹਕਤੇ ਸਚ੍ਚਵਰੇ, ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨੋ ਅਭਿਗਜ੍ਜਿਯ।
ਥਲੰ ਨਿਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ, ਖਣੇਨ ਅਭਿਵਸ੍ਸਥ॥

੯੧. ''ਏਵਰੂਪੰ ਸਚ੍ਚਵਰੰ, ਕਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਮੁਤ੍ਤਮੰ।
ਵਸ੍ਸਾਪੇਸਿੰ ਮਹਾਮੇਘੰ, ਸਚ੍ਚਤੇਜਬਲਸ੍ਸਿਤੋ।

ਸਚ੍ਚੇਨ ਮੇ ਸਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥

ਮਚ੍ਛਰਾਜਚਰਿਯੰ ਦਸਮੰ।

# ੧੧. ਕਣ੍ਹਦੀਪਾਯਨਚਰਿਯਾ

੯੨. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਕਣ੍ਹਦੀਪਾਯਨੋ ਇਸਿ।
ਪਰੋਪਞ੍ਞਾਸਵਸ੍ਸਾਨਿ, ਅਨਭਿਰਤੋਚਰਿਂ ਅਹਂ॥

੯੩. ‘‘ਨ ਕੋਚਿ ਏਤਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਨਭਿਰਤਿਮਨਂ ਮਮ।
ਅਹਞ੍ਹਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਾਚਿਕ੍ਖਿਂ, ਅਰਤਿ ਮੇ ਚਰਤਿ ਮਾਨਸੇ॥

੯੪. ‘‘ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀ ਮਣ੍ਡਬ੍ਯੋ, ਸਹਾਯੋ ਮੇ ਮਹਾਇਸਿ।
ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮਸਮਾਯੁਤ੍ਤੋ, ਸੂਲਮਾਰੋਪਨਂ ਲਭਿ॥

੯੫. ‘‘ਤਮਹਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾਨ, ਆਰੋਗ੍ਯਮਨੁਪਾਪਯਿਂ।
ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਨ ਆਗਞ੍ਛਿਂ, ਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਸਕਮਸ੍ਸਮਂ॥

੯੬. ‘‘ਸਹਾਯੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮਯ੍ਹਂ, ਭਰਿਯਂ ਆਦਾਯ ਪੁਤ੍ਤਕਂ।
ਤਯੋ ਜਨਾ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਆਗਞ੍ਛੁਂ ਪਾਹੁਨਾਗਤਂ॥

੯੭. ‘‘ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੋ ਤੇਹਿ ਸਹ, ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸਕਮਸ੍ਸਮੇ।
ਦਾਰਕੋ ਵਟ੍ਟਮਨੁਕ੍ਖਿਪਂ, ਆਸੀਵਿਸਮਕੋਪਯਿ॥

੯੮. ‘‘ਤਤੋ ਸੋ ਵਟ੍ਟਗਤਂ ਮਗ੍ਗਂ, ਅਨ੍ਵੇਸਨ੍ਤੋ ਕੁਮਾਰਕੋ।
ਆਸੀਵਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇਨ, ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਂ ਪਰਾਮਸਿ॥

੯੯. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਆਮਸਨੇ ਕੁਦ੍ਧੋ, ਸਪ੍ਪੋ ਵਿਸਬਲਸ੍ਸਿਤੋ।
ਕੁਪਿਤੋ ਪਰਮਕੋਪੇਨ, ਅਡਂਸਿ ਦਾਰਕਂ ਖਣੇ॥

੧੦੦.‘‘ਸਹਦਟ੍ਠੋ ਆਸੀਵਿਸੇਨ [ਅਤਿਵਿਸੇਨ (ਪੀ॰ ਕ॰)], ਦਾਰਕੋ ਪਪਤਿ [ਪਤਤਿ (ਕ॰)] ਭੂਮਿਯਂ।
ਤੇਨਾਹਂ ਦੁਕ੍ਖਿਤੋ ਆਸਿਂ, ਮਮ ਵਾਹਸਿ ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ॥

੧੦੧.‘‘ਤ੍ਯਾਹਂ ਅਸ੍ਸਾਸਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਦੁਕ੍ਖਿਤੇ ਸੋਕਸਲ੍ਲਿਤੇ।
ਪਠਮਂ ਅਕਾਸਿਂ ਕਿਰਿਯਂ, ਅਗ੍ਗਂ ਸਚ੍ਚਂ ਵਰੁਤ੍ਤਮਂ॥

੧੦੨.‘‘‘ਸਤ੍ਤਾਹਮੇਵਾਹਂ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਪੁਞ੍ਞਤ੍ਥਿਕੋ ਅਚਰਿਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ।
ਅਥਾਪਰਂ ਯਂ ਚਰਿਤਂ ਮਮੇਦਂ, ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਸਸਮਾਧਿਕਾਨਿ॥

੧੦੩.‘‘‘ਅਕਾਮਕੋ ਵਾਹਿ ਅਹਂ ਚਰਾਮਿ, ਏਤੇਨ ਸਚ੍ਚੇਨ ਸੁਵਤ੍ਥਿ ਹੋਤੁ।
ਹਤਂ ਵਿਸਂ ਜੀਵਤੁ ਯਞ੍ਞਦਤ੍ਤੋ’॥

੧੦੪.‘‘ਸਹ ਸਚ੍ਚੇ ਕਤੇ ਮਯ੍ਹਂ, ਵਿਸਵੇਗੇਨ ਵੇਧਿਤੋ।
ਅਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾਨ ਵੁਟ੍ਠਾਸਿ, ਅਰੋਗੋ ਚਾਸਿ ਮਾਣਵੋ।

ਸੱਚੇਨ ਮੇ ਸਮੋ ਨੱਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਸੱਚਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥

ਕਣ੍ਹਦੀਪਾਯਨਚਰਿਯਂ ਏਕਾਦਸਮਂ।

## ੧੨. ਸੁਤਸੋਮਚਰਿਯਾ

੧੦੫.''ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਹੋਮਿ, ਸੁਤਸੋਮੋ ਮਹੀਪਤਿ।
ਗਹਿਤੋ ਪੋਰਿਸਾਦੇਨ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਸਙ੍ਗਰਂ ਸਰਿਂ॥

੧੦੬.''ਖਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਏਕਸਤਂ, ਆਵੁਣਿਤ੍ਵਾ ਕਰਤ੍ਤਲੇ।
ਏਤੇਸਂ ਪਮਿਲਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਯਞ੍ਞਤ੍ਥੇ ਉਪਨਯੀ ਮਮਂ॥

੧੦੭.''ਅਪੁਚ੍ਛਿ ਮਂ ਪੋਰਿਸਾਦੋ, 'ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਇਚ੍ਛਸਿ ਨਿਸ੍ਸਜਂ।
ਯਥਾਮਤਿ ਤੇ ਕਾਹਾਮਿ, ਯਦਿ ਮੇ ਤ੍ਵਂ ਪੁਨੇਹਿਸਿ'॥

੧੦੮.''ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾਨ, ਪਣ੍ਹੇ ਆਗਮਨਂ ਮਮ।
ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਰਂ ਰਮ੍ਮਂ, ਰਜ੍ਜਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦਯਿਂ ਤਦਾ॥

੧੦੯.''ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤਂ ਧਮ੍ਮਂ, ਪੁਬ੍ਬਕਂ ਜਿਨਸੇਵਿਤਂ।
ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਪੋਰਿਸਾਦਂ ਉਪਾਗਮਿਂ॥

੧੧੦.''ਨੱਤ੍ਥਿ ਮੇ ਸਂਸਯੋ ਤੱਤ੍ਥ, ਘਾਤਯਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਨ ਵਾ।
ਸੱਚਵਾਚਾਨੁਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਜੀਵਿਤਂ ਚਜਿਤੁਮੁਪਾਗਮਿਂ।
ਸੱਚੇਨ ਮੇ ਸਮੋ ਨੱਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਸੱਚਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥

ਸੁਤਸੋਮਚਰਿਯਂ ਦ੍ਵਾਦਸਮਂ।

## ੧੩. ਸੁਵਣ੍ਣਸਾਮਚਰਿਯਾ

੧੧੧.''ਸਾਮੋ ਯਦਾ ਵਨੇ ਆਸਿਂ, ਸਕ੍ਕੇਨ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਤੋ।
ਪਵਨੇ ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘੇ ਚ, ਮੇਤ੍ਤਾਯਮੁਪਨਾਮਯਿਂ॥

੧੧੨.''ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘੇਹਿ ਦੀਪੀਹਿ, ਅੱਛੇਹਿ ਮਹਿਸੇਹਿ ਚ।
ਪਸਦਮਿਗਵਰਾਹੇਹਿ, ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਨੇ ਵਸਿਂ॥

੧੧੩.''ਨ ਮਂ ਕੋਚਿ ਉਤ੍ਤਸਤਿ, ਨਪਿ ਭਾਯਾਮਿ ਕਸ੍ਸਚਿ।
ਮੇਤ੍ਤਾਬਲੇਨੁਪੱਤ੍ਥੱਦ੍ਧੋ, ਰਮਾਮਿ ਪਵਨੇ ਤਦਾ''ਤਿ॥

ਸੁਵਣ੍ਣਸਾਮਚਰਿਯਂ ਤੇਰਸਮਂ।

## ੧੪. ਏਕਰਾਜਚਰਿਯਾ

११४.‘‘पुनापरं यदा होमि, एकराजाति विस्सुतो।
परमं सीलं अधिट्ठाय, पसासामि महामहिं॥

११५.‘‘दस कुसलकम्मपथे, वत्तामि अनवसेसतो।
चतूहि सङ्गहवत्थूहि, सङ्गण्हामि [सङ्गहामि (क॰)] महाजनं॥

११६.‘‘एवं मे अप्पमत्तस्स, इध लोके परत्थ च।
दब्बसेनो उपगन्त्वा, अच्छिन्दन्तो पुरं मम॥

११७.‘‘राजूपजीवे निगमे, सबलट्ठे सरट्ठके।
सब्बं हत्थगतं कत्वा, कासुया निखणी ममं॥

११८.‘‘अमच्चमण्डलं रज्जं, फीतं अन्तेपुरं मम।
अच्छिन्दित्वान गहितं, पियं पुत्तंव पस्सहं।

मेत्ताय मे समो नत्थि, एसा मे मेत्तापारमी’’ति॥

एकराजचरियं चुद्दसमं।

## १५. महालोमहंसचरिया

११९.‘‘सुसाने सेय्यं कप्पेमि, छवट्ठिकं उपनिधायहं।
गामण्डला [गोमण्डला (सी॰), गाममण्डला (स्या॰)] उपागन्त्वा, रूपं दस्सेन्तिनप्पकं॥

१२०.‘‘अपरे गन्धमालञ्च, भोजनं विविधं बहुं।
उपायनानूपनेन्ति, हट्ठा संविग्गमानसा॥

१२१.‘‘ये मे दुक्खं उपहरन्ति, ये च देन्ति सुखं मम।
सब्बेसं समको होमि, दया कोपो न विज्जति॥

१२२.‘‘सुखदुक्खे तुलाभूतो, यसेसु अयसेसु च।
सब्बत्थ समको होमि, एसा मे उपेक्खापारमी’’ति॥

महालोमहंसचरियं पन्नरसमं।

युधञ्जयवग्गो ततियो।

तस्सुद्दानं –

युधञ्जयो सोमनस्सो, अयोघरभिसेन च।
सोणनन्दो मूगपक्खो, कपिराजा सच्चसव्हयो॥

ਵਟ੍ਟਕੋ ਮਚ੍ਛਰਾਜਾ ਚ, ਕਣ੍ਹਦੀਪਾਯਨੋ ਇਸਿ।
ਸੁਤਸੋਮੋ ਪੁਨ ਆਸਿਂ [ਆਸਿ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਸਾਮੋ ਚ ਏਕਰਾਜਹੁ।
ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮੀ ਆਸਿ, ਇਤਿ ਵੁਤ੍ਥਂ [ਵੁਤ੍ਤਂ (ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ) ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬਾ] ਮਹੇਸਿਨਾ॥

ਏਵਂ ਬਹੁਬ੍ਬਿਧਂ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀ ਚ ਬਹੁਬ੍ਬਿਧਾ [ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਚ ਬਹੁਵਿਧਾ (ਸੀ॰), ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਚ ਬਹੁਵਿਧਂ (ਕ॰)]।
ਭਵਾਭਵੇ ਅਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

ਦਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਕਂ ਦਾਨਂ, ਸੀਲਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਸੇਸਤੋ।
ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਪਾਰਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ, ਵੀਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾਨ ਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਰਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

ਕਤ੍ਵਾ ਦਲ੍ਹਮਧਿਟ੍ਠਾਨਂ, ਸਚ੍ਚਵਾਚਾਨੁਰਕ੍ਖਿਯ।
ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਪਾਰਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

ਲਾਭਾਲਾਭੇ ਯਸਾਯਸੇ, ਸਮ੍ਮਾਨਨਾਵਮਾਨਨੇ।
ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਸਮਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

ਕੋਸਜ੍ਜਂ ਭਯਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਞ੍ਚ ਖੇਮਤੋ।
ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਾ ਹੋਥ, ਏਸਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸਾਸਨੀ॥

ਵਿਵਾਦਂ ਭਯਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਅਵਿਵਾਦਞ੍ਚ ਖੇਮਤੋ।
ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਖਿਲਾ ਹੋਥ, ਏਸਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸਾਸਨੀ॥

ਪਮਾਦਂ ਭਯਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਅਪ੍ਪਮਾਦਞ੍ਚ ਖੇਮਤੋ।
ਭਾਵੇਥਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ, ਏਸਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸਾਸਨੀ॥

ਇਤ੍ਥਂ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਬ੍ਬਚਰਿਯਂ ਸਮ੍ਭਾਵਯਮਾਨੋ ਬੁਦ੍ਧਾਪਦਾਨਿਯਂ ਨਾਮ ਧਮ੍ਮਪਰਿਯਾਯਂ ਅਭਾਸਿਤ੍ਥਾਤਿ।

ਚਰਿਯਾਪਿਟਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।